

308392

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 18 వ తేది గురువారము

ఆ సం ద నా మ సం వ త్స ర ఫా ల్గు న శు క్ల చ వి త్తి క.

No. 296

సంచిక ౨౯౬

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యాపంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాక్రమియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ ననూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ నచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. నాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

నవమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభౌషణిటి చూచుకొనిన మోషము గలుగదు.

అమృతాంజనము కిపో, 109, ఫ్రేజిస్కో, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు శెట్టివీధి, చెన్న పట్నం.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

కాలునుతో నహా ధర దు 3.0-0. పోస్టేజి 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డబులుమీద మాకంపెని శ్రమ ఎత్తనిసిరా తొ నాదింపబడి యుండును. ఇది గానుట కందమై తలచిన మును, డబ్బులూక్ అను గ్లాసు కోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి

మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జీక్కించు ఒకరొక్కయను తీయుదురను తలంపుతో తప్పక తెలుసుంచి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదిగత కనేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున కనేకులు కొని సంతసించినన, వేఱుమాట తెండును ?

మఫీయియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్స్ నెం167, మద్రాసు

అమృతాంజనం.

అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు.

ప్రతియింట నుండదగినది

తలనొప్పులు, నాయువుపోట్ల

కోర్కెపోట్లకు, పక్షవాతములకు

వీని కన్నిటికి అమృతము.

చక్కని డబ్బితో నహా

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు

అమృతాంజనం కిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిగతకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును చందావడ్డతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) రీ సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో నహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. నవపత్రికము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలమువాక— గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం.ఎ.,

విద్యార్థిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయును.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్చన కాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అ ర ఖ య ల ను పో థి య చి కి త్నా గ్రం థ ము.

ఇది అతిసులభమగు తీతిపై ప్రతిమూలకముండియు అరఖలుదీయు నుపాయములను ఆయుర్ఖలుచే తోగనామాన్యమునునిన ద్రింపజేయు నుద్దేశమున, ఔలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరఖలు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసామాన్యముగల వైద్యుల వైద్యులకును గూడ నిది విగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పీఠిక దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	పున్న 3-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	పున్న 0-4-0
2. వస్త్రీకర్మము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. కల్పకంఠము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సంహిత.	వస్త్రీకర్మము వెంటటి భాగమున వెలవడును.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాఫీస్:-
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న నండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాడ్వే. 87, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతృక చందాదారులకు మాధవనివాసము పుస్తక గ్రంథములన్నియు మామూల సాగుకాదు కనీసం యివ్వబడును.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను తాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, సాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తొడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తొడనే శరీరము తాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా తాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(తాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము పైపూతకు మంగు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కస్తూరి.

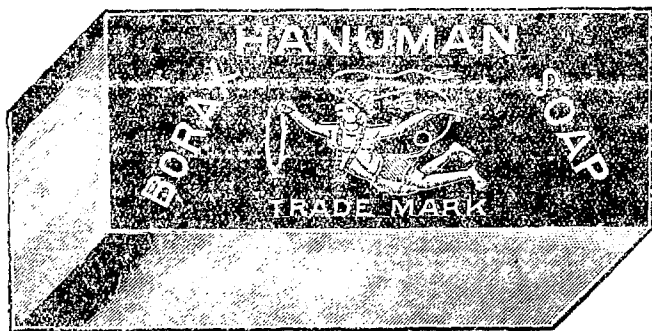
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింత రోగములకు, వాతములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

ప్రియమగుటచేతన, నవరస సమయములందు దొరకుట దుష్టరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరినుండితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా తావునండి కొనివారల కీవిషయము తెలియన్నది. కొననివా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోయె తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనండిపో. 6 & 7, తంబు నెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

హనుమాన్

చర్మమునకు నాణ్యమును మృగుత్వము నిచ్చును.

బోరక్సునబ్బు.

మొఖమును యీ సబ్బుతో ప్రతి దినము శుభ్రము చేయుచుండిన సౌందర్యము తప్పక కలుగజేయును.

సెన్, రంగనాథం నెట్టి అండు బృందర్పు, మదరాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల కట్టాపులకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియై, సమృద్ధిమయినదియై నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాదారులకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యవ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

గమనింపుడు.

<p>No 100 (detachable) (శబ్దముగల, కబ్బము లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. ఊరు బల్లెండియగు టెట్టి యువ్వోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహాయక</p>		<p>No 11 (detachable) చాలాబలిష్ఠమయి నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహా. వె. రు. 9-8-0</p>
--	---	--

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8. నెం. 200 పాకట్ ప్లాట్ చిన్నదియు చెయి ఇనుము గలదియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 5-8-0

కే. ఎస్. పి. వీ. జీ. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుస్తకము యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిచ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే జేకనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, దిలాన్నములు, చేయుక్తిముముగలను. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కొకిరిదీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్తిముముగలదు. వేడేల, కివెల్ పాకమునకు కావలసిన యాదర్శముగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పగటియందు వేయిన్నొక్క-దినంబు చెప్పిన ప్రహ్వజేకపు పదతియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మామిలాసము:-

ప్లాట్ వాచ్ అండ్ కంపెని
45 మల్లాసా హాలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో సొమ్ము తిరుగ నియబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన నుంచులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము బిక్కడత్యాచు అటు అనాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మాలమగును. నయము కొని యెడల మీ బుట్టలు తిరిగి తనకొన వచ్చును. ఆశాకనందత్సములు, మాగుములు బాధపడినవాగు దీనివలన కడుగును సుఖము పొందిరి. ఈ! నిదురపట్టక బలబలములు కలుగును. అత్యంత పుణ్యమైనది. అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు నెట్టివీధి, మదరాసు.

వృత్తాంతములు

హైకోర్టు సెషనులు:— ఏప్రిల్ 8-వ తేదీ గురువారమునా దారంభమగును.

మదనపల్లి వార్త:— కోర్టుచేయు నిమిత్తము 8.50 ఎకరముల నేల సంపాదించబడును.

గుమ్మారతాలూకా బోర్డు:— ఏ. తంబనాథము పంతులుగారు మొదటగా నియమింపబడిరి.

విజయనగరము మ్యునిసిపాలిటీ --- ధారాలింగయ్యగారు నూతన ప్రకాశలింగముగారు కవులగుటగా నెన్నుకొనబడిరి.

చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు:— కాశీబాబు చివరవలన చూపబడి ఇచ్చిపోయి సామాన్యముగా గారు మొదటగా నియమింపబడిరి.

ఫస్ట్ సర్కిల్ స్కూల్స్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫీసు:— ఇది వార్తలనుండి విశ్రాంతిపట్టినందున ప్రాత కలెక్టరాఫీసునకు మార్చబడినది.

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కోర్టు:— ఇంతవరకును పెద్దాపురములో పనిచేయుచున్న యాకోర్టు ఈ నెల 15-వ తేదీనుండి కాకినాడలో పనిచేయును.

తెనాలి మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు:— దీనియావరణమును విస్తరింపజేయు నిమిత్తము 1,188 11/18 చతురపు గజముల స్థలము సంపాదించబడును.

పచ్చయప్ప కళాశాల:— దీక్షిదా ప్రదేశము నిమిత్తము ఎగ్జ్యూకునుకుడి క్రితేపాలై న ప్రాసనగు గారి తాలూకు 23-08 ఎకరముల నేలను ప్రభుత్వమువారు సంపాదించెదరు.

పంచదారముగుమతి:— ఈజిప్టునుండి కొంత పంచదారను బొంబాయి కేసులలో చేరువగుటకు కంట్రాక్టు జరిగెను. ఇట్లు ఈజిప్టునుండి పంచదార మనదేశమునకు వచ్చుట కిదియే మొదలు.

ప్లేగు రోగము:— ప్లేగు బాధ్యమును రాకుండనాపు నట్టి మందులలో టికాయిలజేయించుకొనుట ముఖ్యమైనది. ఈపురు నీవిషయమును బోధపరచునట్టి లెక్కలను బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయములు:— ఢిల్లీలోనున్న ఇండియా దొరతనమువారి కార్యాలయ ఏప్రిలు మొదటి తేదీని మాసమునకు ఈ నెలను సెలవులైన వెనుక సిస్టాలో దొరవదియెను.

నర్స పాతము:— చెన్నై జిల్లామున జనవరి 1-వ తేదీ మొదలు 14-వ తేదీ వరకును 9-61 అంగుళములవాన కురిసిరి; ఈకాలములో సగుటున 1-12 అంగుళములు కురిసియుండవలెను.

కృజిరి బ్యాంకులు:— పృథుత్వమువారి సాత్తు జనవరి 1-వ తేదీనాటికి 1913-వ సం॥మున రూ 24,78,85,000 లను, 1914-వ సం॥మున రూ 29,85,19,000 లను, 1915-వ సం॥మున రూ 18,90,70,000 లను నిలువయుండెను.

కాకినాడ సీక్రెటరీ ఆఫీసు:— అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు సి. ఆర్. చిదంబరయ్యగారు ఈ నెలనుండి అక్కడి అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ మెంటు కోష్టాక గారు కాకినాడకు బదిలీయింపబడిరి.

కోయిలపల్లి బంగారవల్లికోట:— దీని నిమిత్తము కర్నూలు జిల్లా కోయిలపల్లి తాలూకా చింతవంట గ్రామము లోను, సపురదీనిపై గ్రామములోను, ఆరువాల గ్రామము లోను, మొత్తము 18-89 ఎకరముల నేల సంపాదించబడును.

ప్లేగు నిర్బంధన:— బల్లారి జిల్లా సిరుగుప్ప తాలూకా సిరిగిరిలో జరుగు నాగనాధేశ్వరస్వామి దేవాలయమునకు బల్లారి జిల్లా హైదరాబాదు ప్రేటు మొదలైన ప్లేగు స్థలముల నుండి మార్చి నెల 16-25 తేదీలలోపల నెరయరాగూడదు.

కార్మికుల ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము:— కార్మికుల ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వము ఢిల్లీకి 26 తేదీన పంపింపెను. వారు వైస్ రాయగారి యతిభుగ 27 తేదీ వరకునుండును. సర్ జార్జి రాస్ కెప్టిల్ గారు 24 తేదీన వచ్చి 27 తేదీ వరకు క్రి వైస్ రాయగారి యతిభుమన నుండురు.

వామిల లేఖనాధికారము:— కర్నూలు జిల్లా జోను దివిజను డిప్యూటీ కలెక్టరు స్వయంపాటుల రాయయ్య పంతులుగారికిని, కర్నూలు హైదరాబాదు డిప్యూటీ కలెక్టరు నుండరము కృష్ణమూర్తయ్యగారికిని, వామిలములను స్వయముగా నాండ్లయభాషలో వ్రాసికొనుట కధికార మిచ్చబడినది.

టెలిఫోను:— అసాక్షి సోనులో నుండి, టెలిఫోన్ కేబుల్ యధ్యక్షులన మునిషేయబ డెను. వామిల పాల్గునందు తపాలా కార్యకర్తలమును విరివిజేయుటకై వార్షికలెక్కలం దేర్పాటులు గావించబ డెనయి 1915-16 సం॥నుండు అసాక్షి సోను నందు టెలిఫోనుకేబుల్ తిరిగి తెరవబడునయి ఇండియా సంఘమువారి రిపోర్టులన వెలియుచున్నది.

మరణవార్తలు:— ఈ నెల 1-వ తేదీన నంతమైన వారమునందు చెన్నై జిల్లాము సర్వీసులో 2-వ యూరోపి యనుజను, 8-వ ఈస్టిండియనుజను, 14-వ వాంగక కై స్త్రపులుక, 801-వ మంది హిందువులును, 46-వ మహమ్మదీయులును, మొత్తము 871-వ మంది చనిపోయిరి. వీరిలో 200-వ మంది పురుషులు 171-వ మంది స్త్రీలు.

రజస్థలానంతర వివాహము:— ఈ చట్టము విషయమై యాగ్రామవాసులందరు పూజిసి బిల్లుయొక్క సాధకవాదకములు బాగుగ చట్టించి యిట్లు బ్రాహ్మణాది వివాహ ధర్మాదర్శములకు విరుద్ధముగ నుండు దీనిని పాటు చేయించుటకు నుండగలందులకు క్రిమద్రాను గవర్నరు గారికి ఒక మహజరు పంపుకొనుటకు తీర్మానింప బడినది అని గోవిందరాజులు వెంటటరసింహారావు గారు కృష్ణాజిల్లా వేళనూనుండి వ్రాయుచున్నారు.

హిందూ బాలనమాజము:— రాజమహేంద్రవరము:— ఈనమాజమును యా నెల 14-వ తేదీ నాయం కాలమున సాధారణసంఘసభ జరుపబ డెను. అందీనమాజమున తన్న భాండాగారమునకు, క్రితేపాలై న కోర్టుండ వెంకట రత్నకవి భాషకాగ్నై, “రత్నకవి పుష్పకభాండాగార”మని నామ మిడునట్లు తీర్మానించిరి. కావున నిపుటినుండియు ఈ భాండాగారము రత్నకవిభాండాగారమును నామమున మెలగును క్రి హిందూ బాలనమాజాధిపత్యముక్రింద జరుపబడును. అని కార్యదర్శి గారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ సుబనాకర్ణ గౌరమాజము, యలమంచిలి:—

1. “పేదలకు అన్న దానమును, విద్యాదానమున చేయుట.
 2. ధర్మకార్యములయందు ప్రజలను ఆకర్షించి కలిగియుట.
 3. ఉచిత పుస్తక భాండాగారమును కరవులములను ఉచితముగా పంచివెట్టుటయును.
 4. వైద్య క్లినిక్ ప్రారంభించుటకు భజనలు, గళలు, సత్సనములు నెలకొల్పుట.
 5. చెడు ఆలవాటులు గలవారిని ఆయాపనులనుండి మరలించు యత్నములు చేయుట.
 6. “పేదలయిన రోగులకు ఉచితముగా చికిత్స చేయించుట.”
- ఈయుద్దేశ్యములతో నొక సమాజము వైచేరున సాసింప బడినదని కొట్ట జో గారావు కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

కర్నూలిద్వారీరంఘము:— తెనాలి:— ఈ సంఘము కొద్దికాలము క్రిందట నెలకొల్పబడినను, విద్యార్థులు, కాస్త్రజ్ఞులు, ధనవంతులు, యావములు మున్నగు వారిసహాయ ప్రోత్సాహముచే నడినాభివృద్ధి గాంచును రంఘవందల యేబది గ్రంథములతో విశాఖిల్లుచున్నట్లున్నతే, పరోపకార పోషించునుకమ్మముల వంశజులును, నిగు మ.రా.రా.శ్రీ సోమేష్ సుబ్బయ్య చౌదరిగారు మా గ్రంథాగారమునకు వచ్చుట తలపించెను. క్రివామి మాచే స్థాపించబడిన గ్రంథాగారమునుమాచి సుతసిల్లి మా భాంధాగారమునకు నలుబది పాత్రలులనిచ్చెదని వాగ్దత్త మొసగివెంటనే మాకొగ్రంథము లను పంపించిరి. అని వారిని ప్రశంసించుచు కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

పత్రికలు ప్రభుత్వ సాహాయ్యము.

వర్ణకార పత్రికనువసాయము నేయు నిమిత్తమిట్లుగాండు దేశమేమి చేసినదియు పాతకుల కిదివరకే విశద పఱచి యున్నాము. ఈ సంవత్సరమున, నూటికి సంవత్సరమునకు 4 చొప్పున వడ్డీతో 25 సంవత్సరములలో తీర్చుపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు 15 లక్షల పానుల నప్పిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఇండియన్ డెయిలీయ్యునునందు ప్రకటింపబడిన లండను జాబు నుండి యీ క్రింద సమకాలింపబడిన భాగము వ్యక్తీకరించుచున్న ప్రకారము, ఈ సాహాయ్యము వైతము చాలదని యాండ్లయ ప్రజలు భావించుచున్నారు.

యధానంతరము కార్యణ్య వర్ణకారులు తమ కెప్పుడును యాత్రానుభవముల మూలమున బ్రిటీష్ కంపెనీవారికన్న తక్కువ వేలల కమ్మెదర నెడి భయముకలె మాత్రమేకాదు, అంతవాయము లనేకముకలవు. ప్రభుత్వమువారే వలయునంత సాయము నేయవన్నార నెడిభావము దీనికీతముగ నధిగమించి యున్నది. ఇయ్యదలచుకొన్న పదునయిదులక్షలపానుల ఋణమునుభవదయిదు సం॥ములలో తీర్చివేయవలె ననియు, నూటికి సం॥కు 4 చొప్పున వడ్డీల యప్పులముల మూలముగా నా ఋణము గ్రహింపబడవలెనయి మరలపాదంబు బట్టవలె, ప్రభుత్వమువారు నిడుచునన్నతో సాయము కేయించున్నారా లేదాయని శంకింపబడుచున్నది. సామాన్యభాగములకన్న ములను, భాగస్వాములవై వేయక, ప్రభుత్వమువారు తామే భరించుట కంగీకరించి యుండవలెనయి, ప్రభుత్వమువారు తమభాగములకు నూటికి సం॥కు 4 చొప్పున మాత్రమే వడ్డీ తీసికొని మిగిలియుండు లాభము నితర భాగస్వాములకు వదిలి వేయుట యంతకంటె నెక్కువ యుచిర మని యు సిద్ధాంతీకరింపబడు చున్నది. ప్రభుత్వమువారు త్రెయ్యి పత్రక కక్యాణించు ప్రకారము, చుక్కానినతిత్వరముగ వదిలి వేయుటయే—అనగా మృత్యువరకుభారము నతిశీఘ్రముగ పరిత్యజించుటయే—పరి జగతుండ పాడగుటకు నరియొక కారణము.”

బ్రిటీష్ పత్రికల యభిప్రాయమే యిట్లుండునెవల, అదే శత్రు పృథుత్వమువారక్కడి వర్ణకారపత్రికనునిమిత్తము చేసిన సాయములో శతాంశ మైనను నిప్పటికి చేయవలెనయి ప్రభుత్వమువారు గావించవలెనయి యాదేశములొని. యభిప్రాయమెట్లుండవలెన యి అతిశీఘ్రముగ చుక్కాని వదిలివెట్టెదని త్రెయ్యిపత్రక యా వేశత్రు పృథుత్వమువారివై యపరాధము మోపుచున్నది. మన పృథుత్వమువారు మాత్రము యావత్కాలమున లెడనేయూ తగాదొని నీచుచున్నారు. అనగా నిర్వహింపవలయు వారి మీదనే భారమంతయు వైచుచున్నారు.—అని యమృతబజా అుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సీజను రిపోర్టు:— ఈ నెల 13-వ తేదీన నంతమైన వారమునందు వాన తిరువాన్కూరులో బాగుగా కురిసిరి, విశాఖజిల్లాము 2-వెన్నీ, మధుర, గామనాథము, తిర్నెల్లలలో సుమారుగా కురిసిరి; తక్కినచోట్లలో కొంచెముకరిసెను. కురియకయుపోయెను. చేలమీది నైలులు సుమారుగాను బాగుగాను నున్నవి; నాలుగుజిల్లాలయందలి కొన్ని భాగములలో చాడి పోవుచున్నది. మరికొన్ని భాగములలో వానము తక్కువ చుచున్నది. వరి, చెఱుకు, మొట్టవైతము కొంత సాధాణముగా జరుగుచున్నవి; ఫలదాయము మొత్తము మూడవ మూడు నాను యధాప్రకారముగా నున్నది. యధాప్రకారము వరి, మొట్టవైతము వారులు పోయె బడుచున్నవి. పశువులస్థితి మొత్తముమీద బాగుగానే యున్నది. గంజాను, గోదావరి, దక్కను, నెల్లూరు (నెంట్లలు) మధుర, తిర్నెల్లి జిల్లాలయందలి కొన్ని భాగములలో తప్ప దీని సమృద్ధిగా నేయున్నది. గుంటూరు కర్నూలు జిల్లాలలోను, గోదావరి కృష్ణా బౌళి సంధాన అనంతపురము కడప నెల్లూరు కోయిలపల్లి మధుర జిల్లాలయందలి కొన్ని భాగములలో తప్ప, తప్పి నమృత్తి గానున్నది; ఎందుకట్టి మొదలైనవి మొత్తముమీద సమృద్ధిగా నున్నవి. వేలు యధాప్రకార మెక్కువతక్కువలు లేకుండ నున్నవి.

మాటమంతి

[గురబాడ అప్పారావుగారు]

“అంధ” సాహిత్య పరివర్తన నిర్వాహక సభ 1915-సం. ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేది శనివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలకు బెజవాడలో సోషలిస్టులలో సమావేశమగును.”

నిద్రపోతున్నావా? అనుకున్నాను. కళ్ళునులుపుకొని, తిరిగి నిద్రించి చూశాను. కాద్దమీద అచ్చు అక్షరాలు స్పష్టంగా కనపడ్డాయి. షేక్స్పియర్ అన్నట్లు కలలైనా యెరగని కార్యాలు యెన్నో వున్నాయి, అందులో ఇదివరకటి కావోచ్చును, అనుకున్నాను.

అయితే చెన్నపట్నం రాజధానిలో జరుగతూ వచ్చిన సభ, రెండునందల యాభయమైతే ఉత్తరానికి యెలాడేరిందిని శింకపొడమింది. కారణంవివా కార్యంవుండబోదు. ఆలోచించిన కొద్దీకారణాలు తరవరంవరగా స్ఫురించాయి.

1 [అంధ]దేశానికి ఒకప్పుడు బెజవాడ రాజధానిగా వుండేది.

2 [సా]ర్వభౌమమైన కృష్ణరాయలు పూర్వద్యిజయ యాత్రి విచ్చేస్తూ బెజవాడలో కొన్నిదినములు వున్నాడు.

3 [హి] యం

4 [త] సాహిత్య వైవాద్యపు తాదయాత్రికుడు బెజవాడలో కొన్నిదినములు గడిపాడు.

5 [య] బో నేటూర నెయి, అనేపరామయాత్రికుడు కూడా బెజవాడలో కాలు దిశాడు.

6 [పరివర్త]కు కొంతకాలం సెక్రటరీగా వుండేవాడు. రా. రా. హనుమంతరావు పంతులుగారు బెజవాడలో యిప్పుడు చెయరుమాకాగా వున్నారు.

యంకా కారణాలుకావాలా? బెజవాడ దగ్గరయన్నోరయిల్లు కలుస్తాయి. బెజవాడ చెన్నపట్నానికి విజయనగరానికి మధ్యనంది.

ఇంద్రకీలాద్రిమీద అట్టనడు తిలస్సుచేకాడు. యుద్ధ మలుడికానం.

“అను! అను! యిన్ని కారణాలు చెబుతున్నావుగాని, అంధసాహిత్య పరివర్తనకు యీ కారణాలకూ సంబంధమేమిటి? అంధవాక్యయానికి చక్రవర్తి తిక్కనసోమయాజి గదా? అట్టి తిక్కయక్క ఉత్తరరామాయణంలో “సారకని తాళిరాము గుంటూరుపేటను మంత్రిభాస్కరు మత్పితామ హుని దలకు” అన్నాడు. అంతవాడేతాళిపాలించిన గుంటూరు లాసే యేల సభజరగూడదు? అని ఒకనవనాగరికుడు అన్నాడు.

“చేసినదానికల్లా అడ్డుచెప్పడమేనా తెలివికి చిన్నా? బెజవాడలోనో, అకాశంమీదో, యెక్కడోఒకచోట సభ చేస్తున్నారని సంతోషించరాదా? ఇదీచేయకపోతే మీరు చేసేదేమిటి? ఇన్నాళ్లు సభచెయ్యకపోతే మీరేం చేయగలి గారు? అని సమాధానంచెప్పాను.

మోడ్రన్ పిల్లకాయలకు పెద్దలయెడల ప్రభుత్వమైన. “మహాజనో యేనగతస్సపంథాః” అని వారి అడుగుల్లో అడుగుజేసి నడవరు. ఎంతటివాడైతే తప్పులు పడతారు. వాళ్ళకు శంకలకు సమాధానం చెప్పడం యంతటివాడికైన ఒకప్పుడుకష్ట సాధ్యమవుతుంది.మరేమిటిబుద్ధిమంతుడు అన్నాడు. బెజవాడలో సభచేయడం ఉద్ధతికాదట. ఏమి అనాలోచితమయిన మాట! కాంస్తిబూష్పంలో విద్యాంసులైన సెక్రటరీలు చేసేవని యేమాలమైనా యమడక పోతుందా?

“సరేయ్యా! ఇదిదేదనుకుందాగాని నాటాల్లుగా బెజవాడను దేకంబనవాడు రేపు ఉత్తరప్రధానికే దేకిస్తారు. చెన్నపట్నంలో సభచేస్తే అక్కడ నివసించి ఉన్న మొంబరమీటింగుడు రావడానుకుంటుంటుంది. అక్కడేని మీటింగులకు కొంతమంది ఆకర్షింపబారు. అలాటిస్థితిలో కృష్ణమయ్యసములమీద బెజవాడమీటింగుడు వెళ్ళిపోతారా? ఆచెన్నపట్నంలో వై నా వైజిల్లల పెద్ద మనుష్యులు

వచ్చేరోజుల్లో, అనగా లెజిస్లేటివ్ కాక సెల్ మీటింగు మొదలయిన మీటింగుల కాలమునకు సాహిత్యంలో పరివర్తన నిర్వాహకసభచేసే నలుగురు రావడానికి అవకాశంకలుగుతుంది. అదంతామాని తోచినప్పుడు, తోచినచోట, అవాయిదనుగా సభచేయడమేమిటయ్యా?”

అని ఉపన్యసింపాడు ఇంకొక బుద్ధిమంతుడు.

కొంచెం ఆలోచించిన వైజిల్లలవల్లమైన సమాధానం తోచింది. యెందువతోచదు? మాట్లాడ్డానికి పనిచెయ్యడానికి చాలాదూరం పదిమంది చేరితే మాటలుమొదవుతాయి పను పాడోతాయి; కొడొకడుతీస్తే కొమ్మొకడు తీస్తాడు. ఒకడొకటే ఒకడు కాదంటాడు. అందులో హిందూదేశానికి పార్లమెంటరీ గవర్నమెంటు యెంతమాత్రం పనికిరాదు. గనుక పనులన్నవి ఒకరదొరమీదనే జరుగకలసింది. కడంమొంబరల్లందరూ హాయిగా పడుకొని నిద్రపోవచ్చును. పనితో వారికేమీ పని లేదు.

కారణం లేకనేనా అనుకున్నాడు! ఆంధ్రమహాజన సభకు అంటుకుండా సాహిత్యపరివర్తన యెలాకాపాడుకు వస్తున్నారో? ఈజ్ఞానం అప్పుడు నాకులేక తొలిసంవత్సరం ఆంధ్రసాహిత్య పరివర్తనయొక్క సాంస్కృతిక సభ ఆంధ్ర మహాజన సభతోపాటు బాపట్లలో జరగవలసిందే అని యీ సంవత్సరం విశాఖపట్నంలో జరగవలసిందని, నొక్కి చెప్పాను. నామాటగా నామిత్రులు విని ఆలాచేసివుంటే ఆంధ్రమహాజన సభలోవుండే నవదేశాభిమానుల ధోరణు సాహిత్యపరివర్తన, మూడు ముక్కలయి పోయాయండదా?

ఏలే నిన్ను గాక మొన్ననే ఆంధ్రమహాజన సభకూడే నడిగదా? అట్లంటేనే పరివర్తన నిర్వాహకసభ మొదల చేయవచ్చురా?

సర్వాలను కృష్ణవరదలకే వదిలివారన యాత్తా కొట్టుకుపోయింది.

పాతకాలలను ఉన్నతస్థితిలోకి

తీసుక రావడానికి మార్గాలు

[ఒక విద్యార్థి]

మధ్యమైనవని ఏమిటంటే తను ఏంచేస్తున్నాడో తనకే తెలియకుండా వుండాలి. ఎదటాడు ఎంతచెప్పితే అంతచేయాలి. అటువంటి పాడే మాన్యవని ఒకడ్చి ఏర్పరచాలి.

స్కూలు పిల్లడిచ్చే జీతంకంటే ఎక్కువగా వాడి దగ్గర నెలకు జున్నానా వసూలుచేయాలి. మాటాడుతున్నాడని ఒకడికి, దగ్గినాడని ఇంకొకడికి, అవలించాడని మరొకడికి, జుల్మానావేసి ఆసామ్యంతా స్కూలు ఫండులో చేర్చాలి.

మంచి మంచి చట్టా లేర్పరచాలి. ఏమోస్తూ వంటే స్కూలువరండాలమీద పిల్లలెవ్వరు నడవకూడదని. ఎంతో ఎడంగా ఉన్నప్పటికీ చాలావ్ల ము కురుస్తున్నప్పటికీ పిల్లల్ని క్రిందేనడవని చెప్పాలి. ఈలాచేస్తే క్లాసులకు డిస్టర్బెన్స్ (Disturbance) కలుగదు సరేకదా! వరండాలమీద ఉన్న బలవపురాళ్లుకూడా అరిగిపోవు. అందుచేత స్కూలుభిర్యులు కొన్ని తగ్గిపోతాయి. జీవన్మరణమోస్తూ గా నడవక ఎరువు చప్పుడుచేయకుండా వెద్రారు కాబట్టి వారు నడవవచ్చును. ఈరూలుకు వ్యతిరేకంగా నడిచే ప్రతిష్టాదేటుకు వైను దిట్టంగా వేయాలి.

కాకినాడ మునిసిపాలిటీ.

ఒక పురవాసి వ్రాయుచున్నాడు:—

ఎస్. శేషగిరిరావుగారు కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ అధికారి లావాదేవీలను గురించి వ్రాసిన దానిని చదివి, ఆయన పురమునకు సంతసింపించితిని. ఇచ్చటి పురపాలకు ధర్మ సంఘ పరిపాలనను సుగురించి యింకను వింతలు విద్దురములు బయటపడుకట్లు నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. మ్యూనిసిపలిటీ సెక్రటరీ ము జమ్మల మడక శేషకాయపంతులుగారు పట్టపరీక్షం దేరినవారు. వీరు 1899 సంవత్సరాంతమున కలెక్టరాఫీసులో క్లర్కుపనిలోనుండి సెక్రటరీగ నెన్నుకొనబడిరి. కడచిన 14 సంవత్సరములనుండి వీరి సెక్రటరీపని నంటిపెట్టుకొనియున్నారు. ఈయన డిప్యూటీ

కలెక్టరు మేజిస్ట్రేటు పెన్షనుల ప్యాసయిన వారయినను, పుర సేవాభిలాషచేత కాబోలు తహశీల్దార్ డిప్యూటీ కలెక్టరు పనుల నాసింపక, పట్టణాధాన వృద్ధితో పాటు తమ జీత మనుకూడ వృద్ధిచేయించుకొనుచు, కవున్సిల్లర్ల యెదుట వైరు మనల ప్రశంసయు వైరుమనల యెదుట కవున్సిల్లర్ల ప్రశంసయు చేసికొనుచు కాలముగడుపుచున్నారు. వీరి తండ్రిగారును, ఒక్క సోదరుడు నిచట న్యాయవాదులు; ఇంకొక సోదరుడు మెటలు కంట్లాక్టరులకు ఏజెంటు; ఇద్దరు సోదరు లిచట పితాపురం రాజాగారి కాలేజీలో నుపాధ్యాయులు; కనిష్ఠ సోదరుడు లోకలు ఫండు ఓమరుశీరు. ఇరబండుగులు మ్యూనిసిపలిటీ ఉద్యోగములలో ప్రవేశించి మానుకొనుచుండురు.

ఈయన చమత్కారముగ మాట్లాడి కవున్సిల్లరును నవ్వించగలరను ప్రభావతికలదు. తాతేదారులకు ఏమరుగ్గరు, కాని టరీ యిన నెక్సెక్టరులకు వీరిలత్సవములేదు, భయములేదు. దివాన్ బహద్దరు శేషగిరిరావు పంతులుగారి వైరుమక దినములలో టపా యుత్తరములైన నీయన చూడనక్కరలేకుండ వ్యవహారము గడిచిపోయిన కాలముగలదు. కచ్చేరిలో రికార్డులు రూపాయ లద్విత్యములగుటయే, వానికి అబ్బ, అంబారము లేకపోవుటయు, ఎవ్వడును శిశింపబడక నేరములు లేలేకగ దాటిపోవుటయు లోప తెరుగుదురు. అట్లయ్యును కాకినాడ మ్యూనిసిపలిటీ కవున్సిలును దొరతనమునా రేటలు మెచ్చుకొనుచు విమర్శనలను వ్రాయుటకుగల కారణముల నిచట నుదాహరించుట యప్రస్తుతము.

చిరకాలమొక యుద్యోగియు డొక్కచోట నొక్క యుద్యోగము నంటిపెట్టుకొనియున్న యెడల నాతనికి విరోధులు కొందరెప్పుడక తప్పదు. మరయులోకులకు పన్నులను కట్టి వాని నెట్టిట లగ్గించుచు హెచ్చించుచు వసూలుచేయు బాధ్యతగలవాడు జనులను సర్వదా మెప్పింపబాలడు. పన్ను అనుకట్టినవారందరినీ తమకు వైరుమక కవున్సిలునా రైతులు, కవున్సిల్లరు పూజచేయించువాడు సెక్రటరీయగుట చేత నీరావంది కొంతవర కాతనివై లోకులు నేయక మానరు. దీనిమూలమున తానెంత పూర్వచార పరాయణుడుగను, గ్రాంథిక భాషాభిమానిగను ఇచ్చటి ప్రముఖులదయకు బాక్రుడయి యున్నను, లోపలెల్ల కాలము మిన్నకుండువారుకారు. ఈనడుమ 2 రతనమువారు మ్యూనిసిపలిటీ పిబ్బండిల జీతమును గురించుటను గురించి పంపిన యాత్తెక్కుల నాలోచించు పందర్భమున సెక్రటరీ యుద్యోగమును తినివేసి మేనేజరును నియమించుటవలన పని జరుగువని యెదుగురు కవున్సిల్లరు తెలిసిగొని, ఎక్కువమంది కవున్సిల్లరావిషయమును వైసం వత్సరపు బడ్జెట్లో నాలోచించుటకు నిశ్చయించిరి. దానిని గూర్చి యాయెదుగురు కవున్సిల్లరులను డిస్సెంటుమినుటును దొరతనమువారికి పంపియున్నారు. దానివలన లాభముండునో యుండదో! వ్యవహారములిట్లుండ, సెక్రటరీగారు కడచిన పను నాలుగేండ్లనుండియు ధారాళముగ ప్లిడర్లపక్షక, వర్తకుల వద్దను, కొందరు మ్యూనిసిపలిటీ కవున్సిల్లరులవద్దను చేబడుల్లు ప్రామిసరినోట్లపయిన బడుల్లుపుచ్చుకొనుచు, కొన్నితమవేరను కొన్ని సమష్టిగ బాధ్యతలమీదను నోట్లు వ్రాసియచ్చినట్లును కొన్ని పెద్దమొత్తము లింకను తీరవలసియున్నట్లును నెదర్పనములు బయటపడెనని చెప్పకొనుచున్నారు. గవర్నమెంటులో డిప్యూటీ తహశీల్దార్లు గ్రేడు ఉద్యోగియుడై మ్యూనిసిపలిటీ సర్వీసును ఇన్నాళ్లు వదలలేకుండుటకు ఋణములసంగతి బయటపడునను భయమేయని కొందరూహించుచున్నారు. ఒక యుద్యోగియు డిస్సెంటు క్రమములు చేయుచున్నను, అతనికి స్థానభ్రంశము లేనన్నట్లు వాతకుల తమకు కొద్దిగనో గొప్ప గనో సదుపాయములు జరుగుచున్నంత కాలము మనవారు రట్టుచేయకుండ నోరిమిలోనుండురు. ఒకప్లిడరు మృతి నొందగా, ఆయనభార్య తనభర్తకు రావలసిన బాక్షీనములు కొరకు పంపిన నోటీసువలన సెక్రటరీగారి బడుల్లు వైకివచ్చుచున్నది. తహశీల్దార్లుగ్రేడులోని గవర్నమెంటు ఉద్యోగియై డిట్లు తనజ్యూరిస్టుడిక్కు నులో బడుల్లుపుచ్చుకొనుట నిబంధనలకు వ్యతిరేకము కానేరదా! ఈయన తమముణముల వివరమును అధికారులకేలేట తెల్పుచున్నారా?

శ్రీరామ మోహన దత్తప్రసక్తభండారగారు కా ర్యసాసము, బెజవాడ:— ఈ భాండారము యొక్క నాలుగవ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 20-వ తేది శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు భాండారముయొక్క నూతన భవనమున జరుపబడును. ఏర్పత్తయయిన గౌరవనీయులగు రావుబహదూరు బయ్యా స్పెసింహేశ్వరశర్మగారు గ్రాసాసాధి పత్యము వహింప దయతో నంగీకరించిరి.

స్థానిక వార్తలు

పిల్లల పాఠశాల సభాపతిగారు.

19వ శతాబ్దము

ఎస్. వి. లాస్ టెంట్ లోను మెంటు,

చిహ్నము

సా. 4-30

లిటరరీ సొసైటీ, శ్రీమద్విగారి యాసనాసము,

నెలకుపాటు

సా. 6-0

20వ శతాబ్దము

ఇండియన్ బ్యాంక్ యాద్రినీ బస్టాప్ మెంటు

సా. 4-30

మధ్యయుగము, సాంఘిక సమాజము,

రాజధానికళాశాల

సా. 4-30

మదరాసు డ్రామటిక్ సొసైటీ, మ్యూజియం

ధియేటరు

సా. 9-20

కాలమానస్థితి—విన్నవించునట్టి 89 మాత్రము

అధిమోక్షస్థితి 71 మాత్రము.

దీపముల వేళ్లు—నెలకు సాయంకాలము 6-4 గంటల

లకును, శ్రీపు ఎల్లండి సాయంకాలము 6-45 గంటలకును దీపములు వెలిగింపబడును.

మదరాసు మహాజనసభ—ఈనెల 26వ తేదీ

శుక్రవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సభాభవనమున సింగరవేలుపై, బి.వి.వి.ఎల్. గారు ముత్యసింహులను బాగుపఱచుటనుగూర్చి యుపన్యాసించెదరు.

ఇంటర్-కలీజియేట్ హాక్—ఇంజనీరింగు కాలేజి

జూను రాజధాని కళాశాలవారు కలసి యంజనీరింగు కాలేజి గ్రౌండులో కడచిన సోమవారమునా వాడైన యాటలో నింజనీరింగు కాలేజివారు జయించిరి.

క్రీడేషన్లైన నుల్లాను మొహిద్దీను సాహెబు

బహదూరుగారు, ఈయన మేజిస్ట్రేటుగా పనిచేసి యుపకార వేతనము సీనియర్ తరువాత బాధ్యతగా పనిచేసిన వారు కారు. తరువాత బాధ్యతగా పనిచేసివారికి పారిస్థుగానే యున్నారు.

భక్తిమార్గ ప్రసంగసభ—జులై 1వ తేదీ, ఆంధ్ర

నెట్టిది నెం 132 రు పిల్లరి వసంత మంటపమున ఈ నెల 21వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు బ్రహ్మ క్రితంజాత్రుల పంచాంగకేత భాగవతగురారు గాలన బుష్టి చరిత్రమును ప్రసంగించి కాలక్షేప మొనర్తురు.

దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము—

ఈనెల 20వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు అన్నాపిల్లపేటి నెం 97 రు బ్రహ్మసమాజమున శ్రీ ప్రాణ సాసభ సమావేశమగును. క్రిమి.కే. అలమేలమంగమ్మగారు ఉపాసనా కర్మమును గావించి బోధించెదరు. ఈసభ శ్రీ లక్ష్మ మాత్రమే.

మహాజన సభ—ఈనెల 21వ తేదీ యాదివారము

సాయంకాలము 4 గంటలకు బి.కే. జనరలు మిటింగు జరుగును. అప్పటి ప్రభుత్వమువారు హిందూ రజస్వలా వివాహ శాసనమును గూర్చి ప్రాసన జూని పర్యాటో చింపబడును; 2వ సంతకపు సభయొక్క తక్కువను సంగ్రహించుట కొక సంప్రతికూడ నియమింపబడును.

జులై 1వ తేదీ మార్చి—జూలీనువారు నిన్ను కూళ

బజారులో మురుగేళి పైకిని, మొన్న రాయపురములో యోగ శిఖానుండి అరెస్టుచేసిరి. ఈయనెల్లము, జులై 1వ తేదీ రాయపురపేటి పేరియు టంక సాలపిడియు కలియబడిన ఈనెల 10వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు చువబడిన బంగారు బత్తులకు కన్నీయపాపయొక్క హత్యకు సంబంధించిన వరు.

మదరాసు సాహిత్య సభాసంస్కరణ సమా

జము—నెలకు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు అడర్మనహాలో నాక సాహిత్యనికసభ సమావేశమగును. మోకొర్లు వేళలు చేపకకపు నానాచుపాము, బి.వి.వి.ఎల్. గారు సంఘ సమన్వయమును జాతీయదృక్పథమును గూర్చి యుపన్యాసించెదరు. గా|| సర్ వ్యాసుమూర్తి కంకరన్నాయరు, సి.వి. ఇ. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

ఇంటర్మీడియేటు తరగతివారికి ప్రశ్నకోపన్యాసములు—నెలకు, వచ్చుచున్న కళాశాల వ్యాసయరు బి. ఏ తరగతి గదిలో, ఈసంవత్సరపు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు పఠనగ్రంథములైన యాంక్షేను గద్యకాశ్యముల సమన్వయించుచు, జీవిత సమస్యదగ్గముల మామమహాస్వ నిరీక్షలనుగూర్చి ప్రాథమిక బి. కే.పి.గిరిరావు, ఎమ్. ఏ. గారు తమ రెండవ యాసనాసభ సమన్వయించెదరు.

ప్రథమ చికిత్సా పాఠములు—జే.ఆర్.మూర్తి

అన్ డి కంపెనీకి సంబంధించిన జే.ఆర్. రాయస్వామినాయుడు గారు ప్రతి సోమవారమునాడును గురువారమునాడును సాయంకాలము 4-30 గంటలకు 5-30 గంటలకును హిందూ ఇంటర్మీడియేట్ హాస్కూలులో ప్రథమ చికిత్సా పాఠములు బోధించెదరు. ఈ తరగతిలో ప్రవేశంపొందగలవారు వై. శే. గొప్పాచారి వై. హాస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగారి సమ్మతిని పొంది ప్రవేశించవచ్చును.

ప్రాణాపాయకరమైన ప్రమాదము—కడచిన

యాదివారమునాడు తిరువల్లి కే.గి. నరసింహస్వామి గొప్ప పీఠాధిపతి యొక్కయింటిలో నెమిడియేట్ హిందూ వికస్టావు వెలిగించుచుండగా, పాదపతన నిష్పంతుకొను. అడ్రెడ్ రోడ్వద్దను విని యునుగూరుగూరు సాయము నెలవచ్చి రివాని యాదిష్టమొదలు చాలవఱకు కాలిపోయెను. వెంటనే దుర్గద్రవ్యమునుగాలైన యాదిష్ట వాయపేట యాను పులికి తీసికొనిపోయి చికిత్సనందుచుండెనుగాని, దానివలన గూడ గుణములేక నిన్న చనిపోయినది.

పోలీసు బహుమానములు—అశక్యక మగు కేసి

హత్యయైనచేసి దొమ్మిదొప్పుడు గావించుటకు నిర్దమైన యేర్పాటు నాటకకళయ విషయమున చేసిన మంచిపనికై యీక్రింది పోలీసుదొంగల కీక్రింది బహుమానము లొసంగట కంగీకరింపబడినది:—రెండవ తరగతి యిన్ స్పెక్టరు జి. సిక్రె గారికి, మూడవతరగతి సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు బి. రాయస్వామి మొదలియరుగూర్చి నూరేసి రూప్యములు; హెడ్ క్వార్టర్స్ పైబి యు నెం 224 రు దప్పిరి సాహెబునకును, నె 67 రు మహమ్మదు గాసిమ్ సాహెబునకును ముప్పదేసి రూప్యములు; మిలటరీ గురు కానిస్టేబులకు ఇరువదేసి రూప్యములు.

శ్రీ గవర్నరుగారి తొమ్మిదవ పర్యటనము.

మొన్న రాత్రి పదిన్నర గంటలకు స్వేషము ప్రేయి ను లా శ్రీవాణు ఎన్యూనుండి యుత్తర దక్షిణార్కాటు జిల్లాల పర్యటనమును ప్రారంభించిరి. ఆక్రింగు వైపు వెళ్లటరీ ఎన్. జి. స్టాన్లు, వి. సి. ఎన్. గారును, మిలిటరీ సెక్రటరీ కెప్టెను ఆగస్టును గారును, చక్రగతుడను ఎన్. బి. కే.సెన్ గారును శ్రీవారి కనుచులై యుండిరి. ప్రయాణము వైదిక పరిధన ప్రకటన పూర్వముగాను. గవర్న మెంటు వై శ్రీహాసీను నూపరింపెండెంటు ఎన్.బి.ఎమ్. కె.జోజోగారును, డిప్యూటీ ట్రాఫిక్ సూపరింపెండెంటు రోవాతము గారును సదరు స్వేషము ప్రేయినున కధికారులుగ పోయిరి.

రజస్వలా వివాహశాసన నిరసన సభ :-

మొన్న సాయంకాలము హైద్రేయండిలి డేవిమిషను పఠన మందిరమున జరిగిన సభలో మోకొర్లుకేట ఎస్. సత్యమూర్తి గారు శాసనమునకు ప్రతికూలముగ ప్రసంగించిరి. ఆయన మాటలనువచ్చు విద్యార్థుల జల్లరిచేయుట కారంభించిరి. అగ్రాసనాధిపతి జి. ఆర్. రాయచంద్రయ్యగారు రాత్రికు పర్యా యములు విద్యార్థుల జల్లరి చేయవలయు యాడుగవలసి వచ్చెను. తరువాత కొంతమంది విద్యార్థులు శాసనమున కనుకూలముగ ప్రసంగించుటకు ప్రయత్నించిరి. అగ్రాసనాధిపతి దాని కనుమతింపలేదు. వెడ్డెల్లరిజరిగి యంతయు గందఱగళము గానండెను. తరువాత అనుమానవాదులును ప్రతికూలవాదులును ప్రాసంగికులెదరు మాటలాడబూనినను ఆటంకములు కలిగింపబడిన. సంఘసంస్కరణ దృష్టితోగాక, అధికభాగ్యమును అధికసంఖ్యాకులను అగు హిందువులయొక్కయు విశేషించి బ్రాహ్మణజాతియొక్కయు దృష్టలతో శ్రోత శీవాసమును విమర్శింపవలయునని కట్టకడపటి కగ్రాసనాధిపతిగారు చెప్పిరి వాదముతరుటకు వేళలేనందున సీసభ యదే స్థలమున 21వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు సమావేశమగును.

కొర్లు వ్యవహారములు

మదరాసు మోకొర్లు

1915 వ సం॥ పు రెండవ తెలక విచారణ.

ఈ విచారణ ఏప్రిల్ నెల 8 వ తారీఖున ప్రారంభమగును.

[వ్యాయమూర్తులు ప్రధాన వ్యాయమూర్తి, ట్రాటర్ గారులు.]

అర్జీ రద్దగుట.

“కాన్స్టేబుల్” సంపాదకులగు ప్లీడరు శ్రీరాములు గారు మాన్యువల్ వ్యవహారమున కై రా|| బి|| వీరేశలింగం పంతులు గారిమీద దావాతెచ్చిరి. ఈదావా గోవావరిజిల్లా కొర్టులో విచారించ బడుచున్నది. ఆ జడ్జి గారికి తనవివాద ద్వేషము కలదుగాన, కట్టను మఱియొక కొర్టునుమాన్యువల్ ఉత్తరువు దయచేయవలయునని శ్రీరాములుగారు మోకొర్టులో దాఖలు చేసికొనిన పిటీషన్ ను వ్యాయమూర్తులు నిరాకరించిరి.

జులై 1వ తేదీ మార్చి—జూలీనువారు నిన్ను కూళ

ఈనెల 10వ తేదీ రాత్రి జులై 1వ తేదీ మార్చి వారి వీధిలోనుండు కన్నీయపాపయొక్క వాడును వాని స్నేహితులు కొందరును యెలుడెరి మద్యపానముచేసి రమరమి లొమ్మిదిగ్గురగంట లప్పటికి కందస్వామిగుడిచేత వెద్దంగల్ల వైపు వెళ్ళుచుండగా మద్యపానఫలముగ కాబోలును, వారిలో కలకలజరిగి యొకరి నొకరు కొట్టుకొనిరి. మరుగత నెట్టియను వాడు కన్నీయపాపయొక్క మెడమీదకు, నడుటను, తొమ్మి మిదను కత్తితో పొడిచెను. అగాయనలలో వాడు మెల్లగ చెంత నొక కాళీహాటలుగఱకు వెళ్ళెను గాని యచ్చట క్రింద పడి మృతుడాయెను. అప్పుడాదారిని వెళ్ళుచుండిన మొలు సార్లకు రాయస్వామి మెదలియచుకొనిన పోలీసువారికి తెలియచేయగా వారు అశకమున పోలీసు స్టేషనునకు తీసికొని వెళ్లి శవపరీక్ష జరిగించిరి; మొన్నటిదినము చూడబారు రోడ్డులో మురుగేళిపైకిని, రాయపురములో యోగశిఖా మణి యనువానిని అరెస్టుచేసిరి.

క్రైస్తవ వోపాధ్యాయసభ:—దీనిద్వితీయసభ

యీసంవత్సర మావడిలో సమావేశమయ్యెను. ఇది కడచినగురు వారము సాయంకాలమారంభమై సోమవారముదయమున సమాప్తమయ్యెను. మదరాసునందలి క్రైస్తవ ప్రధానోపాధ్యాయు లందఱును, నెకండరీ పాఠశాలల మేనేజరులు చాలమందియు వచ్చియుండిరి. రాత్రివేళ జరిగిన ప్రారంభసభలో మదరాసు క్రైస్తవ కళాశాలకుసంబంధించిన ఎన్.డబ్ల్యు. హెండర్సన్ గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. శుక్రవారము తెల్లవారి, కడచిన సంవత్సరపు సభలో నియమింపబడిన యుపసంఘము వారెన్నఱుదిన సీలబును కే. జి. పాల్, బి. ఏ. ఎల్. జి. గారు ప్రతిపాదించిరి; 4, 5, 6 వార్డుల లో చెప్ప వలసి న వై బిలు పాఠముల యెన్నటును నెట్టిం చి, బెంగళూరినుండి కచ్చిన్ రోడ్ కు ఎన్. సి. లూయీస్ గారి యాజమాన్యము క్రింద, వాడప్రతిపక్షములు జరగెను. ఈవిష యమును నిర్ధారణచేయొక్క మఱియొక యుపసంఘము నియ మింపబ డెను. తచ్చెడి జరమలోపల నీవిషయములేలెను. ఆసాయంకాలము, వెన్ కాలేజికి సంబంధించిన రికరెండ్ సి కింగ్స్ బి. విలియమ్సుగారు సభాకార్యమును నిర్వర్తించిరి శనివారము తెల్లవారి 9-30 గంటలకు “ఉపాధ్యాయుల సంకల్పము” గుఱించి సంభాషణ వాదము జరగెను; కంచినుండి వచ్చిన రికరెండ్ మెక్సీనుగా గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ఆదివారము తెల్లవారి “పాఠశాలా సాయరస్యోత్సాహమా? క్రైస్తవ సాయరస్యోత్సాహమా?” యనువిషయమును గూర్చి వివాదము జరగెను; అప్పుడుకూడ మెక్సీనుగారి యగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కాన్పురెన్సు అయిన తరువాత కార్యోన్మాదకసభ సమావేశమయ్యెను; చెప్ప వచ్చు క్రైస్తవ వోపాధ్యాయసభ కార్యక్రముగ సావంపబడిన.

కెలెగ్రాఫ్ నోట్సు—రెవ్ ఇండినువారు కోర్టు

లో వ్రాయు వైపులు తెలిగ్రాముల నగ్గీకరింపరు హిందూ వ్రాసాట పంపబడు వైపులు కాడ్డు తెలిగ్రాములను విదక కూర్పు ఏ. బి. సి. కోర్టులో గాన తెలుపు కోర్టులోగాని యుండవలెను. కాని ఫ్రెంచ్ ఇండియా ఆక్టినునందలి పంపబడు తెలిగ్రాములలో ఏడవ కోర్టుకూడ పంపకరింపబడును. హిందూ వ్రాసాట పంపబడెడి వై కోర్టు తెలిగ్రాములు కేబిలు ద్వారా పంపబడుటకు మాత్రమే యంగీకరింపబడును.

హాస్య రిక.

సూక్ష్మవాదము విలేఖరులలో కొందరు తమ తమ మొదటి స్థానమున నుండి పెద్దమనుష్యుని పేరి తోటలో సంతకము చేసి యుత్తరములను వంపుచు న్నారు. ఇది మిక్కిలి హేయమగు నభ్యుపాసము. పుట్టుపేరికి నామమును నూచించుటయు, దీనివలన నొక్కొక వేళ గొప్పపద్ధతులు వ్రాయునాటికి సంభవించుచున్నది. మేము దవాబుదారీ భరింపజాలము. మేము పెద్దమనుష్యుల పేరితో వ్రాయబడి పట్టు తెలిసినది ఇకముందు వ్రాసెలను తగిన వానికి సంపదలవినవార నుగచుము. వ్రాయునారు ఉత్తరవాదులు కావలసివత్తురు. ఈవిషయమును తప్పక మా విలేఖరులు గమనించి ఇకముందు పై సూచించిన దురభ్యాసమును వడలుగురుగాక యని హెచ్చరించు చున్నాము.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 18 వ తేది

గురువారము.

జిల్లాబోర్డు రైలుమార్గములు.

తుదకు గంజాము మండలము రైల్వేసెన్సు విధించుకొనునట్లు నిర్ణయించుకొని గోపాలపురము కనూలుకొండ రైలుమార్గమును డిప్టికలెక్టరు పక్షమున నిర్మించుటకు తీర్మానించి యందుకు మిక్కిలి సంతృప్తికరము. ఇటీవల జిల్లాబోర్డుల రైల్వేవిషయమున జరిగినచర్చ మాగంజాము ప్రజావాదులకు విశాలదృష్టిని ఇచ్చినదనుటకు సంజేహములేదు. మొన్నటిదినము నీడమంగళము మన్నూరుగుడి శాఖ నుపక్రమించుచు గా. సర్. హక్సెల్లూర్ అర్బగారుచేసిన యుపన్యాసమునూడ గంజాముజిల్లా బోర్డువారి తీర్మానమునలే ప్రోత్సాహకరముగానే యున్నది. జిల్లాబోర్డుల రైలుల విషయమున లాభమున వ్యవహరింప ప్రభుత్వము వారు కంపెనీలకిచ్చి వేయుచున్నారని చేసిన యాక్షేపము తాము సమయము కల్పించుకొని ప్రత్యుత్తరము చెప్పవలసి యున్నదని విశేషముగా నుడివి వారు ప్రభుత్వమువారి కట్టి విశేషాభిప్రాయము కంపెనీల పక్షమున నేమియులేదని నొక్కిచెప్పు వారైరి. సర్. హక్సెల్లూర్ అర్బగారు మనదేశపు రైల్వేలను పాశ్చాత్య ప్రభుత్వదేశపు రైల్వేలతో పోల్చిరి. మనరాజధానిలో రైల్వేలు 4000 మైళ్ల పొడవునకే కలవట! ఇంగ్లండు స్కాట్లాండులలో 23,000 మైళ్లకలవట. సంయుక్త రాష్ట్రములో మన జనసంఖ్య కెట్టింపు జనసంఖ్యతో యున్నను 255,000 మైళ్ల రైల్వేయున్నదట. ఫ్రాంసు, జర్మని, ఇటలీల యంతెల నాలోచించినను నిదియే తేలుచున్నదట! ఈయంతెల నిచ్చినందులకు మనమొలయు పూర్వకానికి నందనము తొనర్పవలసివచ్చే. ఆదేశముల యందంత రైల్వేకలదే. ఇండియాలో తేజోమనీ వారు సానుభూతితో నుండుటకును వారికి కృతజ్ఞత చూపవలసినదే. వారిపాశ్చాత్యపరిశ్రమలనే మొక్కుచుగా మనసునెదుట నిడికొనుటను తప్పించు కొనలేని మాగారివనియ సభ్యులవంటి వారికి లభ్యపడుట మూర్ఖత్వమును జ్ఞాపకము చేయవలసి యుండుట అవసర మగుచున్నది. రైల్వేలు త్వరగా నిర్మింపవలెను. కంపెనీలుపెట్టియైన నవసరమైనచో పనిచేయింప వలెను. అను సూత్సాహము

జనించినప్పుడు ఆ ఉత్సాహమును పెంచుకొనుటకు పాశ్చాత్య దేశములలోని రైలుమార్గముల పొడవునును రైలుమార్గముల పొడవుతో మాత్రము పోల్చుచుంచి కొనిపయెడల సరియైనఫలము తేలజాలదు. దేవైశ్వర్యమును బోల్చుకొనవలెను. దేశములోని ప్రతిమానపుడును దామాషా మీద నాన్పించు యెత్తునును గమనింపవలెను. వ్యాపార ప్రవాహమును గుర్తెరుంగవలెను. ప్రవాహమును మాత్రమేకాక వ్యాపారప్రకృతిని కనిపెట్టవలెను. ప్రజల విజ్ఞానమును పాటించవలెను. ఇరన్నీయు చక్కగా నాలోచించిన యెడల నిస్సంశయముగా నిదేశమున రైల్వేలు బహుత్వరత్వంగా నుండుట నలెనను తీర్మానమున కెవ్వరును రాజాలకు. అయిన రైల్వేకూడదను మాట మేముచుటలేదు. రైల్వే నిర్మాణవ్యయి యిప్పుడప్పుడు సరియైనమార్గమున పడుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్మించు రైల్వేలకు బయటి మూల ధనము మాత్రమే గాక ఈదేశప్రభుత్వము నుపయోగపడ వలెనను విషయమంగీకృత మయినది. నైనచెప్పినతీని ప్రజలకును ప్రభువులకును కొలది విశేషములున్నను ప్రభువులకూడ జిల్లా బోర్డుల యాదా యాభివృద్ధికి సౌకర్యములకును అయా జిల్లాలోని రైల్వేలను జిల్లాబోర్డులు నిర్వహించుకొనుట శ్రేయస్కరమను సూత్రము నంగీకరింప నారంభించినారు. రైల్వేబోర్డువారు గంజాముజిల్లా బోర్డువారిని ఎవ్వరి అధికారము మీద మెక్కిడు కంపెనీతో రసూలుకొండ గోపాలపురముల శాఖవిషయమున పనిజరిపినారని ప్రశ్నించుట చూడగాస్తానిక పరిపాలకులు కొంచెము ముందునకు వెనుకకు లాగుచున్నట్లు కాన్పించినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాఖరైల్వేల విషయమున జిల్లాబోర్డులే నిర్వహించుకొన వలయునని నభిప్రాయపడి యుండునట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇప్పుడువారివద్దకు వెళ్లి యుండు పాఠములు బోర్డుల రైల్వే విషయమునకూడ ప్రజాభిప్రాయము గట్టిగా నుండునెడల రైల్వేబోర్డువారు లోకములలోకి యిత్తురేమో యను నాశ్చర్యపడ పొడగుచున్నది. ఈ విధముగా నన్ని పరిశ్రమలును జిల్లాబోర్డు రైల్వేలకు నడుచులములుగానే యున్నవి. 1878 వ సంవత్సరమున నొక కల్పెరుగారి ప్రోత్సాహమున పని ప్రారంభించిన తుజానూరు జిల్లాబోర్డు 12 మైళ్ల రైలుచేసికొని మిక్కిలి లాభముతో కార్యముల నడుపుకొనుచున్నది. కొత్తశాఖలను తన రైల్వేవలన వచ్చిన యాదాయముతో నైన నాయత్తడవది. కృష్ణజిల్లాలో నొక రైల్వే మైళ్లు ఇటీవల కేయబడినది. ఇదియు మంచిలాభముల నిచ్చుచున్నది. ఈరెండు జిల్లాలలోను కొత్తశాఖలు తలపెట్టబడి యున్నవి ఇప్పుడు జరిగినవిని యెంతో కానున్నను ప్రోత్సాహకరముగానున్న దనుటకు మాత్రము సంజేహములేదు. మనజిల్లా బోర్డులు కాలవిహ్వములను కనిపెట్టి కార్యకరత్వము నంగీకరించి లాభము పొందునుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

ఇటీవల గంజాములో ప్రజలభోజనాధారముగు గోధుమయొక్క వెలులు అపరి మితముగా హెచ్చి పోయినవి. మన ఇండియా ప్రభుత్వము వారు వెలులు హెచ్చనప్పుడు నుడయోగపడు నిమిత్తముకొత్త అర్జినన్సుచేసికొని యధికారము సంపాదించియు పైస్థితి సంధించుట మిక్కిలి విచారణీయముగానే యున్నది. కొన్ని దినముల క్రిందవెలల విషయమై మొరపెట్టి కొనుటకు 10,000 ప్రజగుపుగా లెట్టిసంఖ్య గనర్పరుగారిని దర్శించిరనిన నారాజధానిలోగలయాందోళన మధ్యముకాగలదు.

ఇట్టి సూచనములలో యుద్ధమువలన నష్టపడునానికి సహాయము చేయు నుక్తతముతో కర్మనియును ఇండియను రిలీఫ్ ఫండు లీడరుకత్రికు జ్ఞాపకము నకునచ్చి యుండుట సహజమేయగును. ఇథంకు వట్టియుద్ధభటుల కొరకుమాత్రమే గాక నేరుగాను ఇతర విధములను దుష్టినివారించినవర్గ దీనది. మొన్న కాశీన్సుసభలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంగ్లండులో భోజనపదార్థముల వెలలకు గురించి యుపన్యాసించుచు నుడివివర్తిరి ఇంకను హేచ్చగా మనదేశమునుండి గోధుమ ఎగునుతి కావలసి యుండునని పంజాబు రాజధానిలో తగిన కష్టములను నష్టములను సంధించిన హోప్రు. పినినన్నిటిని గమనించి ప్రభుత్వమువారు పై ఫండును ఉపయోగించుట యవసరమని లీడరు ప్రతి ఇచ్చు సలహా అంగీకృతమగునని నమ్మువలసి యున్నది.

విద్యాభ్యాసమునకు బ్రహ్మచర్యమత్యవసరమగుటచేత ఇప్పుటి దుష్టఫలములను తొలగించు నిమిత్తము సంస్థానములలోని మధ్యమ విద్యాలయ ములలోనికి వివాహితలయి యూడు విద్యార్థులను చేర్చుకొన రానివి విద్యాశాఖయొక్క నిబంధనలలో నొక నిబంధన మేర్పరున వలసినదని తిరువాన్కూరు సంస్థానము ప్రభుత్వపాకి అచ్చటి ప్రజా ప్రతినిధి సభ్యులొక్కఁడు సలహాఇచ్చెను. ఈధముగానైన బాల్య వివాహములు తగ్గునని ఆతని ఆశయము. తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వము వారును తగిన విచారణలు చేయించి ప్రజలట్టి మార్పులకు నొప్పుకొనరుగాన తగిన తీర్మానించినారు. వివాహితులైన విద్యార్థులను చేర్చుకొనని నియమముపెట్టుకొనియుండు కళాశాలలు మనదేశమున నొకటి కెనుకలవు. అట్టి నియమము కొంచెనరకు విద్యా వ్యాపకకు నాటంగము కావచ్చున దగుటచేత బాల్య వివాహములను నిర్బంధించు సాంకేతికాస నము చేయక, విద్యాలయ ములలో నివిర్బంధము పెట్టుట వివేక వ్యతిరేకమగును. కావున తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము న్యాయమైనదేయనీ మాయభిప్రాయము. తిరువాన్కూరు సంఘ సంస్కర్తలు మైనూరు బోర్డాల యందునలే తమ సంస్థానమునకూడ బాల్యవివాహ నిరోధక శాసనమును జెట్టించిన నితరకంటె నెక్కువ ఫలవంతమగునని నమ్మువలసియున్నది.

మనదేశమునుండి త్రినిడాదు, బ్రిటిషుగ్వయానా, జమైకా, ఫిదీవీయములు అనబడు అధివేశములకు నలసపోయిన స్థాందపులభితి గతులను విచారించుటకును వానినిగురించి నిర్యోధనంపుటకును బాంబాయి సివిలుసర్వీసుకు చేరిన. జె. మక్సీలుగారును శ్రీయత చిహ్నాలాలుగారును నియమితులయి యుండిరి. వీరినిబోర్డు 223 పుటలది ప్రకటనయినది అందనేకములగు సలహా లియ్యబడినవి. వారి నన్నటిని విమర్శించుటకు నిష్పదు సమయముచాలగు. కాని ఆకమిటివారికి మొత్తము మీద కలిగిన యభిప్రాయము మాత్రము గమనింపదగియున్నది. నలసపోయినవారి సౌఖ్యము వీరి మనస్సుల నాకొంచినది. "వారి యసౌఖ్యములను అననుకూలములను గురించిమేము కొంతయధికముగా వ్రాయవలసి వచ్చియున్నను వివాహాలతో చేరిన సారాంశములను చక్కగా పరిశీలించిన యెడల ఇప్పటివలన పద్ధతీవలని అననుకూలమాలవంటి నష్టములకంటె అనుకూలములు లాభములే యెన్ని మకుండులో యెక్కువయనుట స్పష్టమగుచున్నది" అని వ్రాయుచున్నారు. గ్రీకుదేశమున నుండిన బానిసలకును సౌఖ్యమునకు లోపముండినవిగాదు కదా!

బిరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు

“డిల్ నిట్” స్త్రీమరు నమమగుట.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— డిల్ నిట్ స్త్రీమరు నమమగుటను డిల్ నిట్ అను బ్రిటీషువారి స్త్రీమరు ఆంజీవర్ ఆగ్రహమును క్లౌసు మయ్యెను. రెండవసార్లు క్లౌసును పేరెను. నావికలందరను కడ వల తేరుటవలన వారిలో క్లౌసు మేమియు కలుగలేదు.

ఇండియాలో సైనికుల జేర్పులు.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— ఇండియా ప్రెస్టయ్యుక్కు వివిధకాలలందును నూతన సైనికులజేర్పును పూర్తిగా జరుగుచున్నదనియు మామూలుకంటె నెక్కువయిందీ జేరుచున్నారనియు యిటీవలదెలియ వచ్చెను ఇండియాను అందరు సైక్లటరీ గారైన రాబర్టును గారు కామస్సు సభలో జెప్పిరి.

ఇండియా బజ్జెట్టు.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— ఇండియా బజ్జెట్టుగూర్చి యెప్పుడు జర్న జరుగునదియు నిగారణముగ జెప్పకాలనని ఆస్కీర్తుగారు చెప్పిరి.

కెనడాదేశపు సేనలు.

ప్రాన్సును సంక్లిష్టముగా జేయుట.

లండను ఫిబ్రవరి 17:— ప్రెస్టయ్యుక్కు కెనడా వారంపిన ప్రెస్టయ్యుక్కు ప్రాన్సును సువర్ణతము కేరెపు హోగ్గార్డుగారు పిక తంతివా ప్రసాద మెంటునందల రాబర్టు బార్లెక్ గారు చదివిరి.

బ్రిటీషుదీవుల నాకాముట్టడి.

తటస్థదేశముల యసమృత్తి.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 17:— పరొనీరు ప్రతికా లండను విశేషము దిట్టుల కంతిసంపు చున్నాడు— దృష్టి గోచరము కాగనే యోదల ముంచుకొనిన తటస్థ దేశము లందరను జర్మనీవారికి దెలిసిరి. బ్రిటీషువారిలో వర్తకము చేయగూడదని తెలుపుటచే ఫలితమేమియు గలుగలేదు. ఓడ ప్రయాణముల వద్దపరచుటలేదు.

జర్మనీవారి యత్నములు.

జర్మనీవారికి సరకులగొనితెచ్చు లేటస్థదేశములయొడలు నమనగావింపబడవనియు, నట్టివానిని దెలిసికొనుటకు ప్రత్యేక చిహ్న మొకటి యుపయోగింపవచ్చుననియు జర్మనీదేశము వారు తటస్థదేశముల యొడనామముల దెల్పెదరట. మన నాకాదేశముయొక్క యెత్తిదీక చాళిదాలక తటదేశము నందును చిహ్నములగు వాఁమీదను బ్రయోగించు ఖిలా కహక విధానములనే యిప్పుడును బ్రయోగించి తప్పించుకొన జర్మనీవారు ప్రయత్నింపుచున్నార.

అమెరికావారేమి చేయుదురు ?

తమ యుద్ధమృత్తిని దెలుపుటయందు అమెరికావారంపిన లేఖ చిహ్న దేశములవారికి మార్గదర్శకమయ్యెను. ఇప్పుడ అమెరికా వారంపిన లేఖ తక్కినవారంపిన సంకేతములచేబలపరచబడు చున్నది. అమెరికాలోని స్ట్రీటుడిపారుమెంటువారి భావమునువలప జర్మనీవారుతీవ్రప్రయత్నముల చేయుచున్నారనిగానియంతవరకు యీసందర్భమున రోజూగూడ నెతికాథార కార్యముల నడపుట కంతమాత్రమును వీలుకలుగలేదు. దెలిజియం దేశముల యొడ జర్మనీవారు మాసిక్రార్యము మొదలు అమెరికావారి నెట్లు ద్రిశ్యెను. మొన్నటి నాకాదేశములములమున ప్రజాభి ప్రాయము గణదియుచుటకు సంయుక్త రాష్ట్రాధ్యక్షునకు మరింత వీలులేకపోయెను.

వేల్పుగార్లు రెండవపట్టాము.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— వేల్పుగార్లులో నుండి 50కి మంది యిదివరకులేని వేల్పులను చేరుటకు దరఖాస్తులు సంపించుచుటకు బహుళ: రెండవపట్టా మొకటి కూడ యేర్పాటుచేయ బడును.

ప్రీమరులమీది శత్రుదేశములవారు

బంధింపబడుదురని తెలియజేయుట.

వాషింగటన్ ఫిబ్రవరి 16:— అంగ్లేయ రాజ్యములోనికి గాని, అధినిదేశముల రేవులగునీ వచ్చు అమెరికావారిస్త్రీమరు

లలో శత్రుదేశములవారు కళాసుబుగనును వారందరు ముందుండి బంధింపబడుదురని, అంగ్లేయులు అమెరికా వారికి తెలియజేసిరి.

చర్చిలుగారి యువన్యాసము.

డెయిలీక్రానికలు గ్రహించునంగతి.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— చర్చిలుగారిచేరివ. వేల్పుమెంటు లో నుపన్యసించిన విషయములను గురించి డెయిలీక్రానికలు ప్రతిక కీసంగతు లను గ్రహించుచున్నది:— క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన రెండునాకాదేశములకు సంబంధించినయద్దపుటలో 15 అంగుళముల ఫిరంగులు అమర్చబడియున్నవి. ఈనాకా దేశము యద్దముచేయుటకు సిద్ధముగనున్నది.

సమయముచిక్కినప్పుడు బుద్ధివుట్టలేదు

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 18:— ఈటిల్లి గామి లండనునుండి స్ట్రీటునువ్ ప్రతికకు వచ్చిరి:— చర్చిగారు మొన్న కామస్సుసభలో మాట్లాడుచు ఇట్లుచిరి:— మంచిసమయము చిక్కినప్పుడు జర్మనీవారికి నాకాముద్దముచేయవచ్చునబుద్ధివుట్టలేదు. బుద్ధివుట్టినప్పుడు వారికి మంచిసమయము చిక్కిరియి.

చర్చిల ప్రెస్ హోర్డు ప్రభువు.

చర్చిగారు చెప్పిన మాటలనున్నటిని ప్రెస్ హోర్డుప్రభువుగారు అంగీకరించి క్రిందపాసయిచ్చిరి. జర్మనీకి యేవస్తువు యెగుమతికాకుండ చేయవలెనని మిశ్రమందలివారి అభిప్రాయ మైనట్లు ఇంగ్లాండు, ప్రాన్సు, రషియాలు కలసి ఒకజాబును వ్రాసి తటస్థదేశములకు పంపవలెను. ఇందువలన అమెరికాకు గాని యితరతటస్థ దేశములకుగాని కోపమురాదు. తగినబాగ్ తల్లోనుంటే శత్రువులనవ మెరెయలవలన యిబ్బందికలుగదు. మనముదగిన బాగ్తవులనుకొని పక్షమున సబ్ మెరెయలవలన కలిగినంతవిషయ ముదేరివలనను కలుగదు. యుద్ధముప్రారంభ మైన మొదటిరోజులలో మనక్రాన్దకు విపత్తుకలుగుటకు మనము తగినబాగ్తవులనుకొనకపోవుచే కారణము. మిలిటరీ కోర్టులు తిరిగిస్థాపించవలెను. లేయెడల ప్రజకు నమ్మకము చిక్కదు.

హిందూదేశమునకు యుద్ధవార్తలు.

లండను ఫిబ్రవరి 16:— హిందూదేశమునకు ప్రత్యేకము యుద్ధవార్తలను పంపువిషయమై కర్ణము ప్రభుగారిడిగిన ప్రశ్నకు (క్రాప్రభువుగారు) తత్ఫలమున సమాధాన మిచ్చుచున్నట్లు తెలిచిచ్చిరి:— కర్ణమున హిందూదేశపు సైనికులే విధముగ పోరాడుచున్నది ప్రజలకు నిజము బోధపడుటకు యెడతెగకుండ యుద్ధవార్తలుసంపించవలసియున్నది. భారతీయ సైనికులు బాగాపోరాడుచున్నందున చాల మెచ్చుకొనెడియున్నారు. కర్ణము ప్రభు మూచించియున్న వీరిని సునమండలము మెచ్చుకొనుచున్నాము. ఇందులో అతిశయోక్తి యేమియులేదు.

మరణములు

లండను ఫిబ్రవరి 16:— మొన్న జనరలు జెమ్మరైడు, కర్నలు, మెక్వెరు కాంటెలుగార్లు మృతికొనిరి వీరిద్దరు, హిందూదేశములో సిపాయిలుతిరుగబడినందర్భమునపనిచేసిరి

జనరలు ఫ్రెంచిగారి సిఫార్సులు

లండను ఫిబ్రవరి 17:— నేటిక్రాంతి ప్రకటింపబడిన లండను గెజెటులో 27 వుటలు యెర్రంగమున సాహసకార్యము లానన్యవారిని గూర్చి జనరలు ఫ్రెంచిగారిసర్వ ప్రశంసతో నే నింపబడియున్నది. ఆయి విధములగు సైన్యములను నాకా సైనికులను నాకావైమానికులను భారతీయసైన్యములను ఆరె గ్లాండరాచాగారి యువచారికలను తక్కుంగల యందరిని గూర్చియు ఫ్రెంచిగారు వ్రాసిరి. ఫ్రెంచిగారు మొత్తము మూడవలపేరులను వ్రాసిరి.

క్లాఫింపబడినవారు

లండను ఫిబ్రవరి 17:— ఫ్రెంచిగారిలేఖలో క్లాఫింపబడినవారి కేర్లలో తెలిపినెంటు జనరలు సర్ జేమ్సు విలు కక్కుగారి పేరుగూడ గలదు.

ప్రీమరులమీది శత్రుదేశములవారు

లండను ఫిబ్రవరి 17:— ప్రీమరులమీది శత్రుదేశములవారు సాహసమున ప్రకటించిన ఆర్డరు ఆఫ్ డెఆనుప్రతిక నడుపుచున్నది. ఇటీవల జనరలు ఫ్రెంచిగారు వారి నభినందించుచు నుపన్యసించిరి.

ఈశపు

సూయజ్కాలువద్ద సైనికులు

కొలంబొ ఫిబ్రవరి 17:— ఇటీవల సూయజ్కాలువ గుండ పోయిన యోడవారలు కాలవలో మృతికొనిన యెంటెలు తేలుచుండ వాచితిమనియు దూరమున నెక్కరో సైనికులు అందరినియు జెప్పుచున్నారు. ఈయోడ పోర్టునెడ్డువద్ద 24 గంటలకాలము నాళుజేయబడెను.

స్విజర్లాండు

స్విట్జర్లాండుపై జర్మనీవిమానములు.

బెర్న్ ఫిబ్రవరి 16:— ఇటీవల నెకర్గూనీవారి విమానము బెర్న్ విసికామార్గుగ నగిరననియు స్విట్జర్లాండుసైనికు లావిమానమువై తుపాకుల వాడుకేసిననియు స్విట్జర్లాండుదొర తనమువారు జర్మనీవారికి క్షమాపణ మింపదీ గోరిననియు దెలియచున్నది.

రుష్యా

రుష్యానారి ప్రకటనము.

లండను ఫిబ్రవరి 17:— డెట్రాగ్రాడు- అగస్టోవో సమీపమున రుష్యావారి పార్వభాగమున చుట్టుముట్ట బ్రయత్నింపుచున్న జర్మనీ సైనికులతో వాకెక్కువుగ నున్నను 15 తేదీని తీవ్రముగ రుష్యావారు పోరిరి.

జర్మనీవారు ముందునకు వచ్చుట.

విరోధి సైన్యమొకటి గ్రేటెవోనుండి ఓసోవీక్కు వరకును ముందునకు వచ్చుచున్నది. బెర్నియాల్బా స్కావా నదులకు వచ్చుచున్న స్టాక్ రెసియోజి ముఖమున జేరిరి.

కార్యేతియా ప్రాంతముల నితిగతులు.

కార్యేతియా పర్వతములందు నితిగతులు మారుకొంద లేదు. కొజొమాకామీదను విస్కోమీదను జర్మనీవారు పడి నపుడు మనము వెనుకకు గొట్టితిమి.

బలోనినాలో శత్రువులు ప్రవేశించుట.

బలోనినాలో నావ్యోర్నాను స్వాధీన పరచుకొని నెరెత్తునదిని శత్రువులు దాటిరి. అని ప్రకటించబడెను.

హాలండు

హాలండు ప్రభుత్వమువారు.

జర్మనీవారికి బ్రిటీషువారికి లేఖలనంపుట.

హేగు ఫిబ్రవరి 16:— జర్మనీవారు తటస్థదేశములపై సర్వసామాన్యముగ గావించిన దోహదోపాయములు డచ్చి వారికి సంబంధమునులేకవచ్చునాధారరహితములు. ప్రతి యోడయు నేదేదీయులేదో బుద్ధిబరితీలినపదే వచ్చుము గావించగూడదని కోరుతున్న తటస్థదేశములకు హక్కుగలదు. అని డచ్చివారు జర్మనీవారికి లేఖసంపిరి. ఇలియగాక బ్రిటీషు వారి వర్తకపుటోడలు తటస్థదేశముల పతాకముల ధరించు విషయమున బ్రిటీషువారు గనబరచుచున్న భావమును తాముప్పికోనజాలమని దెలియబరచుచు బ్రిటీషువారికి లేఖను బంపిరి.

అమెరికా

విల్ హెల్మ్ నా స్త్రీమరు

సరకుల యజమాని చెప్పసంగతులు.

వాషింగటన్ ఫిబ్రవరి 16:— విల్ హెల్మ్ నా స్త్రీమరు లోవేసిన సరకులను, పట్టుకొనుటకు, వీలులేదని నిగారణ చేయుటకు, సరకులనువేసిన యజమానులు యిచ్చిన సాక్ష్యమును నిన్న అమెరికా దొరతమువారు లండనులోని తమ రాయవారికి పంపిరి. ఇంకా దొరతము వారికింది సంగతులనుకూడ నూచించిరి:— తగినంత కారణములేనిచే యిది వరకు అంగ్లేయ ప్రభుత్వము వా రేయధ్యంతరమునచెప్పియెరు గు. స్త్రీమరును ఆపుదల చేయుటకంత ప్రబల కారణమేదైన యున్న గాని లేనియెడల, తక్షణమే స్త్రీమరు బయటదేరి పోవునట్లు చేయవలసినది. దీనిలో వేసినసరకు జర్మనీవారి సేనలకుగాని, ప్రభుత్వమువారికిగాని, నిర్దేశంపబడలేదని సరకు వేసిన యజమానులు మాకు నచ్చజెప్పిరి. వారుచెప్పిన సంగతులు మాకు తృప్తికరముగనున్నవి.

జర్మనీ

అమెరికా దేశములు.

జర్మనీ వదలిపోవునట్లు.

లండను ఫిబ్రవరి 16:—అమెరికా దేశములకు జర్మనీ వారికి విద్యేమము తెలుగుచున్నట్లుచే కొన్ని సమయములందు పీఠులందు కొందఱమెరికా దేశము లవమానింపబడినయియు నాకారమున ద్విపక్షము అమెరికాదేశములు జర్మనీదేశ మును విడచిపోవుచున్నారనియు కొంతకాలముగాను నివారమున్నారనుచున్నాడు.

ఎమెను యుద్ధనాక

లండను ఫిబ్రవరి 16:—అమెరికాదేశమునందు వచ్చిన యొక కంటివాక్యమున నిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—ఎమెను కా కాను దీనికి వచ్చిన వెంటనే కొందఱ కలెమలను చిన్న పదవలలో పెట్టించి వారును పాత నానమును ధ్వంసము చేయుటకు ప్రయత్నించిరి. వారు ఏమెనుమీదకు తిరిగి వచ్చులాపల నిద్రానాక తలపడుటయు, ఎమెను ధ్వంసముగుటయు జరిగినది. ఇప్పుడేక కొనులకు విడుదల కానుల బహుమానముచేయబడినది.

జర్మనీలో ఆహారపదార్థములు.

న్యూయార్కు ఫిబ్రవరి 16:—జర్మనీ నాకాదేశమునకు వెదలదికాదుగు ఆర్మీరల్ వాన్ టెహెన్ గారు అమెరికను నాకాధికారిలో మాట్లాడుచు యుద్ధవిషయమును చెప్పిరి:—ఆహారపదార్థములు జర్మనీకి కొరతగానుండవలసి వచ్చుచున్నది. జర్మనీ ప్రజలను తమకొరతను తీర్చుకొనినందున, ఈకారణమువలన, జర్మనీ ప్రజలకు ధాన్యము లాం గ దీయవలసి వచ్చినది. అమెరికను వర్తకవాదముగాని, యితర తటస్థదేశముల నావలముగాని యుద్ధవిషయములను జర్మనీ అభిప్రాయముకాదు. జర్మనీ తనపాపమును గాను, తన కున్న బలమునంత ఉపయోగించవలసిన ఆహారము వచ్చినది. ఈబలము ఉపయోగించితిమను.

జర్మనీలో నాంగ్ల వైద్యులు

లండను ఫిబ్రవరి 17:—జర్మనీలో వైద్యులుగానున్న ఆంగ్లేయులను జర్మనులు పోషించునట్లుగానున్న కృతీశక్తియుగ బాధించు చున్నారను విషయమును గూర్చి ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు అమెరికాదేశము కృతార్థముల వారికి దృఢముగ ప్రాసీ యుండెనని పార్లమెంటు ప్రజాసభలో ప్రశ్నావసరమున నియుట ప్రకటించునట్లును నడిచిరి.

జర్మనీ వర్తకము.

లండను ఫిబ్రవరి 18:—జర్మనీలో విల్లులు పనిచేయుటకు కావలసినంత సరుకు ఉన్నట్లును, మిల్లులు పనిచేయుచున్నట్లును, అవిధమున గ్లాస్కోవ్ గరములో ఒకరికి బాబు వచ్చినది. జర్మనీలోని వెదలెదల నాలుమిల్లులు సంచలను నేమి మిల్లులు నూసివేసియున్నవట.

టర్కీ

టర్కీ పార్లమెంటు.

లండను ఫిబ్రవరి 16:—మిల్లిటరీ తరఫీతునుపొందిన, పొందని, మహమ్మదీయులు కానివారయ, తరఫీతుపొందని మహమ్మదీయులను, నేటికీ చేరదలచనివారు గవర్నమెంటుకు తాము చేరదనుటకు ప్రతిఫలముగా డబ్బుయియ్యవలెను. అని టర్కీ పార్లమెంటులో బిల్లుపాఠ్యమైనది.

చీనా

చీనాజపాను దేశములు

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 17:—ఇంగ్లీషు మనుషుల ప్రతికూప్రతినిధి కలకత్తాలోనున్న జపానురామకృష్ణుడు పిమ్మగాతో నేడు మాన్యుటించెను. అందుచేత జపానువారు వారి యింటులనుండి వెనుక తరలివారును నాగపక్షిపక్షిమీద పేలింకుతలెవారలాని విషయములనుగూర్చి. తిరిగి తిరిగి వలస ప్రతికూప్రపంచమున కొందువిషయగూర్చి వింపబడుచున్నట్లు సంతాపకరము. పరిష్కరింపబడగలగొని ప్రశ్నలనుగూర్చి జపాను చీనా ప్రభుత్వములవారి కు తీర్మానములు జరుగుచున్నవి. ఇది చీనాదేశ రక్షణకాథా మే జరుగుచున్నవని నేడు నిర్ధారణగా చెప్పగలము. ఇతరులకు చీనాదేశ ప్రజలకును సమాచారకాళము గలిగించు విషయమునకే యెంతమాత్రమును సంబంధించినదిగావు. ఇతర దేశముల వారినివలన పొందిన వివాద స్వాతంత్ర్యముల నిజమునకే యేని తగ్గించువిషయమియు తనప్రత్యుత్తరములలో తేలికేదని నేను చెప్పగలను. నేనింతకన్న నదనముగ ప్రస్తుతము చెప్పలూని యుండలేదని పిమ్మగాను నడిచిరి.

దక్షిణాపాంచాన్యానము

శ్రీగవర్నరుగారి పర్యటనము.

దక్షిణాపాంచాన్యానము

కడపూరి ఫిబ్రవరి 17:—నేడుగవర్నరుగారి శ్రీవారు సానుచున్న తిండికమునకు విచ్చేసిరి. జిల్లాకలెక్టరు భాతుబహద్దరు మహమ్మదు అజీబుద్దీన్ మాన్యు సాహెబు బహదూరు ఐ. యస్. ఓ. గారును పోలీసుకమిషనరు టెండెంటు జి. హెచ్. టెర్నెసు గారును శ్రీవారికి స్వేచ్ఛను చేసికొని స్వాగతముసంగి శ్రీవారిని సభాశాలకు గొంపోయిరి. శ్రీవారు పిమ్మట జింజీకోట కేసిరి. పావులపట్ల కిక్కివారిని పుష్పద్వామయచే నిలంపుకుల గావించిరి. కోటకు దిగువగానున్న కొన్ని ప్రాకటటడములను తిలకించి శ్రీవారు తాత్కాలికమున సభిరోహించి యచట భుజించి పిమ్మట తిండికమును తిని సేవకువచ్చి పగలు 12-15 గంటల కంటునుండి పనిచేయునట్లు బయలుదేరి వెళ్లి మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు కడపూరునకు చేరి. అచటజిల్లా జడ్జిగారును పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు గౌరీరావుబహదూరు ఏ. నుబ్బరాయలు రెడ్డిగారును శ్రీవారికి స్వాగతముసంగిరి. పిమ్మట శ్రీవారు కలెక్టరు కచ్చేరికి వెళ్లిరి. అచట పురపాలక సంఘమువారును జిల్లాబోర్డువారును స్వాగతోపన్యాసముల సమర్పించిరి. పిమ్మట కడపూరు తాలూకాబోర్డువారు గూడ స్వాగత ప్రకరము సమర్పించిరి. దక్షిణాపాంచాన్యానము సుఖమువాటి ప్రతినిధి యొక స్వాగతప్రకరమును సమర్పించెను. పిమ్మట శ్రీవారు వారందరికి సమాధాన మొసంగుచు నుపన్యసించిరి. శ్రీవారు కలెక్టరుకు చేరినది కలెక్టరుగారి నుండి రమునకే యచట అజీబుద్దీన్ గారికి తిమ్మగమం దెదరు.

తిర్వాన్మారు శాసన సభ.

తిరువనంతపురము ఫిబ్రవరి 17:—తిర్వాన్మారు శాసన సభ నేడు 11-30 గంటలకు సమావేశమైనది. ఆంగ్లేయరాయ వారి సభకు దయచేసి ఒకగంటవరకు నుండిరి. శాసనసభకు సంబంధించిన శాసనములనుగురించి కొందఱ సభ్యులు చెప్పుకొనిరి. శాసనసభలో క్రైస్తవమతమును ప్రతినిధికి సంబంధించినట్టియు, వైకొత్తలో మహమ్మదీయుల జడ్జిగా నియమించు విషయమునకు సంబంధించినట్టియు, శాసనములను సవరించవలసినదని మీకోరిరి. జమ్మి తడియూను తెగలకు సంబంధించిన శాసనమును సవరించుమి తిమ్మక కమ్మిటి నియమించి నందున కెంతయు దివానుగాని జమ్మి తెగలోని ప్రతినిధులు అభిసందించుచున్నారు. తేయాకు దొంగిలించుట తగిన యేర్పాటులను తేయాకు యూరోపియను ప్రతినిధులు తెలియజేసిరి. ఈ విషయము లోని వింపబడునని నోట్సుచేసి కొనబడినది. మేజిస్ట్రేటు కోర్టులను, మునసబు కోర్టులను, మరి కొన్ని సాపింప బడలయునని, కొందఱ సభ్యులు తెలియజేసిరి. అనంతరము న్యాయ సభా సంస్కరణములను చేయవలయునని, చాలసేపు సభ్యుల నేతలు ముచ్చటించిరి. 14 సంతకరములు వచ్చినగాని శ్రీలకు పునస్సంధానము జరుగుటకు వీలుకావడం చేయవలసినదని అలపిస్తుండి యెప్పు కొనబడిన ప్రతినిధి మంచిసామర్థ్యముతో. తెలియజేసెను. తరువాత పోలీసు డిపార్టుమెంటులోనున్న లోపములను తెల్లడించి, వానిని సవరించుటకు కోరబడినది. వీని నన్నిటిని దివాను గారు ఆలోచించుచునని చెప్పిరి. తరువాత 5-15 గంటలకు సభ ముగిసినది.

కొలంబొ

సిలోను సహాయ సైనికోద్యోగి ను తినినందుట.

కొలంబొ ఫిబ్రవరి 17:—సిలోను సభాయ సైన్యము సం దుర్ద్యోగముడగు శ్రీ గూర్ త్రయత్ కెయి రో లో మృతినొందెనని తెలియుచున్నది. వీరు మిక్కిలి పలుకుబడిగలవారు. అక్కింగు గవర్నరుగారికి ప్రియతము సెక్రటరీగ నుండిరి. వీరు జనరల్ బడ్డు వుడ్డు గారి క్రింది యధికారులలో నొకరు. సైనికసంబంధమును న్యాయస్థానమునకు బోవుచుండ మోటారుబండి నుండినది.

బొంబాయి

యద్ధమువలన కలుగు నేర్బుందులు

ఇండియా వర్తమానము
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 17:—బొంబాయి కలెక్టరు సభ్యులగు మార్షల్ రెయిన్ ఓ. యస్. గారి యధిపత్యమున జరిగిన సభయందు యుద్ధమునకు గొండియాదేశపు వర్తకమునకు గలిగిననష్టమును గురించి చూర్చి దెబ్బచు ప్రాంతన కలెక్టరు ఘన కార్యదర్శిగారు జె. కె. మెహతా గారిక వ్యాఖ్యమును జదివిరి. వాణిజ్యనాశనమే తరువాతనమునకు మూలకారణమని

తెలియుటచేత యద్ధ ప్రకటన నిర్ధారణమునకు బూర్వము జరుగు కలవలయుందు వాణిజ్యమునకు జోక్యము లేకపోయినను యుద్ధప్రకటనానంతరము వివిధ దేశముల దొరతనములవారును తమ తమ వాణిజ్యమును గూర్చి యే బాగ్రత్త దీసికొనుచు న్నాము అని వారు చెప్పిరి.

బొంబాయి గవర్నరుగారి పర్యటనము.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 17:—వెల్లింగుడను ప్రభుగారును, వెల్లింగుడను ప్రభుయు గుజరాతులో పదిదినములు పర్యటనముచేసి నేటియందయమున బొంబాయికి చేరుచేసిరి. ఆహమ్మదాబాదు, గోధ్ర, బ్రోచి, సూరతు, యన్నగు పట్టణములను చరిత్ర ప్రసిద్ధము గు ప్రత్యేకములను వీరు చూచిరి. భామ నేరు నదీ మీద మోటాడిరి. అన్ని పలములలోను మునిసిపాలిటీలవారును, వర్తకసంఘములు మున్నగు వారును, సన్మానకరములనుసించిరి. యుద్ధనిధికి సహాయము చేయుట కేర్పాటు చేయుటైన ప్రదర్శనములకును, వైద్యాభివృద్ధికిని ఆరోగ్యాభివృద్ధికిని చేయబడిన యేర్పాటులను. వీరు దర్శించుచు వచ్చిరి. విద్యాశాలలే గాక, కరీరపరీక్షను స్థానములను చూచి గవర్నరుగారు వానియభివృద్ధి యందు నుంచి శ్రద్ధను గనుకర్చిరి.

బొంబాయి వాణిజ్య కళాశాల.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 17:—బొంబాయి వాణిజ్య కళాశాలా సందర్శనములో నొక ఆలోచనసంఘ మేర్పాటు చేయబడినది. విద్యా శాఖాధికారి దీనికి అధ్యక్షులు గను, కలాశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులు శారద దర్శి గను యేర్పాటు చేయబడినది. మరియు 15 గురు సభ్యులున్నారు. కళాశాలకు సంబంధించిన యేర్పాటుల విషయములో సీసం ఘమువారు దొరతనమువారికి సలహాచేదరు. ఈసంఘము వారు కాలేజీలో సంబంధము కలిగియుందురు. వీరు కళాశాలను, అవ్వడప్పుడు దర్శించుచుందురు. కళాశాల కెండవ పండితులును, బొంబాయి బ్యాంకు శారదదర్శి యో, కోకాధికారియు, కళాశాలకు ధనసాహాయ్యముచేసిన వారియొక్క ధనమియ్యదలచినవారిక సంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులు. తొమ్మిందగురును, సంఘములో సభ్యులుగనుండును. సర్ మానీభాయి మాధవలాలు, వాడ్డా, మితెను, మాయిగు, ప్రాను, వాచా, గౌరంజీగార్లు ప్రస్తుతము ప్రతినిధులుగ నియమింపబడినారు. వీరుగాక దొరతనమువారిక, సీనియరు చార్టర్డ్ అకౌంటెంటును సీనియరుఇన్సూరెన్సరేటరు అకౌంటెంటును వర్తకశాసనములో ప్రవీణులగు నిర్దర్శి సభ్యులుగా నియమించినారు.

ప్రతినిధిపత్రములను సృష్టించుట.

పూనా ఫిబ్రవరి 17:—1918 సంవత్సరములో జరిగిన పూనా మునిసిపలుయొక్క కలలో, ప్రతినిధిపత్రములను సృష్టించినందునకై, బిహారాయి, మాల్యంతులను ముత్యాలకర్తకు డును, మరి 18 గురును పూనా అసెంబ్లీ కలెక్టరును, సబు డివిజను మేజిస్ట్రేటుగారునకు ఆర్. ఓ. గార్డ ఐ. సి ఎస్ గారివలన విచారించబడుచున్నాడు. నేతకేసు తిరిగి ప్రారంభమైనది. మొదటిముద్రాయికి బోటిగా కలెలాలుభండేభాయి అనునతడు యెప్పుకొనబడుటకు ప్రయత్నించెను. మొదటి ముద్రాయి యెప్పుకను ఇందే పద్ధత్యయించెను. ఇతడు నేడు విచారించబడి యిట్లుసాక్ష్యమిచ్చెను. భాగభాయి అను శ్రీ తొమ్మిది సంవత్సరముల క్రిందట ప్రసవించినది. ఆమె ప్రతినిధి పత్రమును మొదటి ముద్రాము యుపయోగించినాడు. ఈ సం గతి నాకుతెలిసి నేడు డిస్ట్రిక్టు కోర్టుకు అప్పిలుచేసికొంటిని. రెండవసారి జరిగిన యెన్ని కలలో నన్ను మునిసిపాలిటీకి సభ్యునిగ నెన్నుకొనిరి. తరువాత పనుముగ్గురు శ్రీలుసాక్ష్యమిచ్చిరి. వీరి ప్రతినిధి పత్రములలో చాలవరకు ముద్రాయి దాఖలుచేసి నట్లు చెప్పబడుచున్నను, వీరిలో చాలనుండి హరిలాలుకే ఓట్ల నిచ్చిరి.

ఇండియా బ్యాంకు న్యవహారము

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 17:—నేటివిద్యాపూర్ముక జరిగిన ఇండియా బ్యాంకుభాగస్వాములసభలో, చైర్మను సర్ సానూను దేవిడుగా రుపకాశించుచున్నట్లు సెలవిచ్చిరి:—భాగస్వాములకు పూర్తిగ నమ్మకము కుదినది. నెన్నుగిగి పని జరుగుట మంచిదనియే వీరు తృప్తి పొంది యున్నారు. కిక్కి లక్షల రూపాయలు లాభమువచ్చినది. దీని వలన భాగస్వాములకు లాభము పంచివెట్టబడినది. 50 వేలు నిలువసామ్యుకు చేర్చబడినది. బాంకులో తగినంత నిలువధన మున్నది.

పంచమవంతు పరగణాలోని లోకాలు బోధులు.

ప్రతినిధులకు ఎన్నుకొను అధికారమిచ్చుట.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 17:— ఏప్రత్ నెలనుండియు పంచ మవంతు పరగణాలోని లోకాలలోనున్న సభ్యుల నెన్ను కొన్న అధికారము, ప్రజలకు ముట్టకు కడచిన మార్పుల జరిగిన బొంబాయి శాసనసభ నుండి ప్రజలకు సంగీకరింప బడినది ఈ తీర్మానము ప్రకారము ఇక్కడ లోకాలు బోధులకు సభ్యుల నెన్నుకొను అధికారమును ప్రజలకిచ్చి దొరతనము వారసులలోనికి వెట్టిరి. లోకాలుబోధులు మున్నగు ప్రతిష్ఠా పనలకు 1894 సంవత్సరములో స్థానిక పరిపాలనాధికారము లియ్యబడినప్పుడు పంచమవంతు పరగణాలో విద్యాభివృద్ధి తక్కువగునందుటవలన అధికార మియ్యబడియుండలేదు.

కుక్క కాటుకు వైద్యము

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 18:— కుక్క కాటుకువలన పిచ్చియై పోయినవారికి వైద్యపరమము చేయుటకు బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారు ఒక ఆసుపత్రిని స్థాపించుట నిశ్చయించారు. కుక్క కాటుకు గురించి తెలియుచున్నది కనిపెట్టిన మందును గురించి బొంబాయి శాసనసభ ప్రజలలో అనేకమంది బాలు లకు వ్రాయుచున్నా సమయమున దీనియందును, యిప్పుడు బొంబాయిలో నున్నట్టియు డాక్టరు హరి యం. డి. గారు కూడ ఒక బాలుని వ్రాసిరి. అందులో ఆయన పేర్చున పద్ధతి కాశ్రీయము కాదనియు, దానివలన అనేక ప్రయములు కలుగు ననియు వ్రాసిరి.

మూర్ఖత్వమును గుఱుమలంపుట.

కరాచీ ఫిబ్రవరి 17:— ఇంగ్లీషువారు మెత్తగోధుమల నేగాని గొవరియను గట్టిగోధుమల లెండియాలో ఖమ్మ గానయి నాకారణమువలన వేరుట్టను గట్టిగోధుమల మూర్ఖత్వము నకుబంప నెలకొన్నవలెననియు వారిబ్రదర్స్ కంపెనీవారు దొరతనమువారిని గోరి. దొరతనమువారు దర్బారులతోయు చున్నారు.

నిర్బంధ పైనికనేను.

కరాచీ ఫిబ్రవరి 17:— యూరొపుషుడి, యితర బ్రిటిషు కాలనీలనుండియు ఇండియాలోనున్న ఇంగ్లీషువారందరును మిలిటరీ తోనున్న సంబంధ నిర్బంధపరచుటకు కరాచీ లోని యూరొపియన్ వర్తకసంఘములో చాలమంది అంగీకరించిరి. కాని హిందూదేశములోనున్న యూరొపియన్లందరు కలిసి దీనివిషయమై ఆలోచించి తగినయోర్పాట్లు చేయవలెను. అని వర్తకసంఘమువారు నిశ్చయించున్నారు.

కలకత్తా

దొంగలగుంపును ఎట్టుకొనుట

పోలీసువారు బికారీజనులను వేసికొనుట

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 17:— మాదిరిపురము గ్రామములోని దేవేంద్రచక్రవర్తి యనువారి యింటిలో దొంగలు పడుటకు యత్నించుచుండగా, పోలీసువారికి దొంగలగుంపును పట్టు కొనిరి. దేవేంద్రచక్రవర్తి యింటిలో బంధిపోయి జరుగునని పోలీసువారికి ముందుగా తెలిసి కొందరు రక్షక భటులతో పోలీసు అసిస్టాంట్లు సూపర్ టెండరుగాయను సబుడివిజులు మేజిస్ట్రేటుగారును కూర్చుంటే దేవములు వేసికొని దేవేంద్రచక్రవర్తి యింటికి సమీపమున దాగియుండిరి. తరువాత దొంగలవచ్చి యింట్లో జొరగెడిరి. అసిస్టాంట్లు సూపర్ టెండరుగాయను ఈలవేసిరి. పోలీసువారుకూడ నింట్లోకి వెళ్లి అయిదుగురు దొంగలను పట్టుకొనిరి. వీరిలో పూర్వదాసు అనుతనముకూడ నుండెను. ఇతడు దొంగలకు నాయకుడట. తక్కిన దొంగలు, అడవివైపుకు పారి పోయిరి. పోలీసువారు ఆడవిని పరీక్షించి, మరికొందరినొకడ పట్టుకొనిరి ఇప్పుటికి 18 గురు పట్టుకొనబడిరి. వీరిలో కొంత మంది, విద్యార్థులు.

రాంపురము పోలీసు సూపర్ టెండరుగాయను.

హత్యచేయుటకు యత్నించుట

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 17:— రాయసాహెబు సందాలాబు బోసుగారిని హత్యచేయుటకు కడచిన పద్ధతి యత్నించబడి నది. వీరు రాంపురములో అడ్డపనలు వేసికొని సూపర్ టెండరుగాయనున్నారు. రాత్రి పదితరువారకు హతకుడు బోసు గారి యింటి అవరణములో ప్రవేశించి, దాగియుండెను. తరువాత బోసుగారిని పిస్తోలుతోకొట్టెను. కాని అతడు గుటికెక్కి కాని ప్రేమిటకు తగినది. కాని ప్రేమిటకు వైద్యులకు తీసికొని వెట్టిరి.

ఒకవిలేజుకు చెప్పుసంగతులు.

ఒకవిలేజుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఏన్న సాయం కాలము బోసుగారిమానుటకై యుద్ధరు యింటికి వచ్చిరి. దానిమీద వీరిని బోసుగారిద్వర్తకు, తీసికొని వెట్టిరి. ఏమిదని యున్నదని వీరిని అనుగగా చూపుచున్నప్పుడు, బాటలను వదలిరిగాని, దైవతనమున గురికొనిపోయినది. ద్వర్తకును కాని ప్రేమిట మానుటలను పట్టుకొనుటకు యత్నించగా, నాతనిమీద పిస్తోలువేసి పారిపోయిరి. కాని ప్రేమిటకు వదులుమీద చెప్పు తగినది. తరువాత రైలులోనొక ప్రొద్దుపుడుపట్టుకొనబడెను.

మరికొన్ని వివరములు.

పోలీసు అడిషన్ సూపర్ టెండరు రాయసాహెబ్ సంబంధముగ బోసుకు చంపుటకు ప్రయత్నించిన వారిలో మరి 6 గురి బంధియులను పట్టుకొనిరి. వీరిలో ఒకరు రంగపూరు పిడ్డు ఆపెద్దల్లికి సామయ్యయ్య చేయవలెనని పోయిన సంబంధముగారి నెక్కువకూడ చెబుట తగినది. అడద్దల్లి స్థితి అనమానముగ నున్నది.

అలాహాబాదు

ఆగ్రా, అయోధ్యలకు హోకోర్టు.

అలాహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:— జాడీమటు కమిషనరు కోర్టులో హోకోర్టును కలుపువిషయమున సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషుఇండియా సంఘమువారి యభిప్రాయమును కొనిచు వ్రాసినబాలు యిక్కడ ప్రకటింప బడినది. దొరతనమువారి స్థితిగురించి ఇందులో తెలియజేయబడినది. ఆగ్రా, అయోధ్యలకుయొకముగ నొక హోకోర్టును పెట్టవలయునని దొరతనమువారి యభిప్రాయమొట్టొత్తొమచున్నది. లక్నోలోకూడ నొక హోకోర్టును పెట్టవలయునని వీరి యుద్దేశము. అయోధ్య ప్రజలు వేరే హోకోర్టు యుండువలయునని కోరుచుండుటయే వీరికి ప్రబలమగు సభ్యంతరము.

పంజాబీ భాషాపరీక్ష

అలాహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:— ఇటీవల పంజాబు గవర్నరు మెంటువారు పంజాబీ భాషలో పరీక్షచేయుటకు క్రొత్త యోర్పాటుచేసిరి. ఈపరీక్షను వారే చేయుదురు.

పంచదార,

అలాహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:— ఈజిప్టునుండి క్రొత్తగా ఇండియాకు పంచదార సరఫరాచేయుచున్నది. ఈజిప్టునుండి దిగుమతియగుపంచదార, పటికపెట్టెలు ఒకహండ్రెడు వెలుటుకు రు 9-8-0 లు ధరకట్టి ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు సుంకము నిధింతురు.

లక్నో

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ.

లక్నో ఫిబ్రవరి 17:— నేటియందయమున సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ జరిగినది. 76 ప్రశ్నలు అడుగబడినవి. వీరికి సమాధానము లియ్యబడిన యంతరము, గొలి బరనుగారు, బుడుబుఖంజులోనప్పులకై తనభాలోనుండుజాగీర్లుసంబంధించినసవరణబిల్లును; బుడుబుఖంజులోని భూమిపన్ను నిర్ధారణ బిల్లును, ప్రత్యేక కమిటీవారి, విచారణకు పంపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. ఏమట్లు తెప్పించెటటు హార్మిండ్లమునకురాబట్టిన ప్రభువుల చనిపోయియున్న పన్నులను తమ విచారమును తెలియజేయుచు తీర్మానించిరి. అహ్మద్ షాహుల ధరలు సరసముగాక పెరిగిపోవుట వాపకమైనందు దొరతనమువారిని కోరుచుమాడవలెననియు దిగినది. ధరలు పెరిగిపోకుండ యిదివరకేచేయబడినట్లు దొరతనమువారు ప్రభుత్వ తర మిచ్చిరి. రెండు పర్యావరములకంటె నెక్కువగ స్కూలు ఫైసలు పరీక్షలో గాని, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలోగాని, పీసీసీయిన విద్యార్థిని యేకాకాలంలోను చేర్చుకొనకుండ విద్యాస్థులైన సవరించుటకు తెచ్చిరి. తద్వారము వాగినది. సోమరిపోతులగు విద్యార్థులతో సావకాలమున నింపి తెలివితేటలుగల బాలరను పాఠశాలలో పలము లేకుండచేయుట చాల సక్రమమని దొరతనము వారు తెలుపుచున్నారు.

వికోసా యుద్ధము.

హిందూదేశపు సహాయము.

దాల్చిన గంజి ఫిబ్రవరి 16:— ఇక్కడ ప్రజల విజ్ఞాపనకు సర చాల్చిన గంజియిలిగాని సమాధానము చెప్పుచు నిటు నెల విచ్చి వారు:— వికోసా యుద్ధము

హిందూదేశము బ్రిటిషువారికి సహాయము చేయుచున్నది. అంగ్లేయు సామ్రాజ్యమునకై పోరాడుగాని హిందూ దేశపు ప్రజలకంటె మరి మేల్కొనగలమున ప్రజలు ప్రజలు తమ యభిప్రాయమును తెలుపుకొనవలెనని అప్పుడు ప్రజలకు సలహా యిచ్చియున్నది. భారతములను, విద్యుత్ వీధిలవారికి యము కలుగవలసినదియిక్కడ జరిగింపలేదు. క్రింద హరియన్ గ్రామ ప్రాంతము జరిగియుండలేదు.

ఫిరీ

సామ్రాజ్య శాసన సభ.

డిల్లీ ఫిబ్రవరి 17:— వీరూరు ఒకసార్లు ప్రతినిధులగు గా. యం. యం. దాను గాటి క్రింది తీర్మానమును సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభయందు పాసింప నెలకొనంగబడెను. రణరంగమునకు వైద్యులాలించుచు చెప్పబడిన యుండినైన ముగ్ధులకు వైద్యముగకలసికొనుటకులక్ష్యము చేసినవిషయములోని ప్రజలందరికి ప్రజారెండలను కి కృతజ్ఞతలతో నున్నారనియు, తనకొనెను నెంతటి హ్యాగముజేయవలసివచ్చినను ఇండియాదేశమువారు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము యొక్క గౌరవమును మర్యాదను ఉన్నతమున గాపాడె నిద్దులుగ నున్నారనియు, శ్రీ రాజవక్రవర్తిగారికి దెలియజేయుమని నీసభవారు శ్రీవైసరాయిగారి కోరుచున్నారు.

ఫిరీ ఫిబ్రవరి 18:— మున్ను ఫిరీ కిట్టులో పడినబాలు

సందర్భమున ఆరెట్టుచేసినవారిని నేడు అడివనల్ డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుటవెట్టిరి. ప్రజలకు వస్తువులపైకన 4. వ. ప్రకారము, 448,285,266, క్రిమియల్ పోలీసుజుకోమె నెక్కువగ ప్రకారము యితరుల మేజిస్ట్రేటు యెదుట వెట్టిరి. ఇతడు తనపేరు గొట్టి చంద్ అనియు స్వాతంత్ర్య పేటకాపు రచనియు చెప్పినాడు. తనవయస్సు 22 ఏళ్లు ఉండుచాటిం చినాడు. పోలీసులో ఉద్యోగమునకు దరఖాస్తుచేసినాడు. 9వతరీఖున గోవల్ చంద్ తనతోకలిసి ఫిరీకివచ్చినాడని సోనపేటలో స్టాంపువెండరుగమున్న ముదటిసాక్షి చెప్పెను. గోవల్ చంద్ ను చిన్నిసంచి యుండునొకడ చెప్పెను. బొంబాయిక్కులను మాత్రా ఆశించి నేనుమాచినప్పుడు బొంబాయిన్ను దేమా అనెను. దోషి లెనుకునెండికగాను నేలటపాకాయలను చేయమన్నాడని చేసియిచ్చితిమని సోను పేటలోనుండుగుండును తయారుచేయువారు లెగురుసాక్ష్యము. చిన్ని.తాయకట్టిన టపాకాయల ముక్కులను గుర్తించి దోషికి బామియ యిచ్చుటకు వీలలేదని కేసును 25-వ తారీఖుకు వాయిదాజేసిరి.

అధికారులకు విచ్చిన యుద్ధవార్తలు

హిందూదేశపు మంత్రి గారు పంపుట

ఫిరీ ఫిబ్రవరి 18:— తూర్పు పుష్కరముండి యీ క్రింది సంగతులు తెలియచున్నవి:— ఇక్కడ నుండి వర్తమానము లంతవిశేషముగ వచ్చుటలేదు. ప్రహ్వలహిద్దులకు, యే బది మైశ్వరములో సీమెనడియారు చువ్వలనేకములకై యేర్పాటుచేసినసానుముల వైపునకు ముఖముచే నిున్నవి. కోనసోలోటలు మొదలు, గోవల్ సోలోటవరకు యియ్యల వైద్య పంపులు వ్యాపించియున్నవి. శివు)వైద్యులకుల తెక్కువే యక కాపెటియాపా)లేమలకు రువ్వలనేకముల సానము లను నిలుపుకొనుచున్నవి. అట్లుగాని లెను సీడల ఒత్తడి లగ్గించవలెనని బుద్ధినియ చేసినయిచ్చుముల నెలవేలేదు. ఫ్రాన్సు దెలిజియములో ముఖ్యవిషయాలేవియుండకలేదు.

జర్మను జిల్లాంతర్వాదు

పరాసుమాపురమున మించుట

లండను ఫిబ్రవరి 17:— వాగిన వైద్యుల డిప్యూటీల నువ్వలకై వ్యవహారంతోను పిరీడిల్లియము పరాసుమాపు నాకను ముంచివేసెననియు దానికలపవలతో నెక్కి తప్పించుకొనవలెననియు కంగీకరించెననియు అధికారుల ప్రకటించిరి.

తరువాత తెలిసిన సంగతులు

ఫ్రాన్సు ఫిబ్రవరి 17:— వాగిన వైద్యుల డిప్యూటీల నువ్వలకై వ్యవహారంతోను పిరీడిల్లియము పరాసుమాపు నాకను ముంచివేసెననియు దానికలపవలతో నెక్కి తప్పించుకొనవలెననియు కంగీకరించెననియు అధికారుల ప్రకటించిరి.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

Sir John French.

HIS DESPATCH.

King's Presence in the Field.

LONDON, February 16.

Gazette publishes the despatch from Sir John French dated the 2nd February. In it the Field-Marshal covers the operations since the middle of November. He says that the salient feature was the presence of his Majesty in the field which was the greatest help and encouragement to the troops after the long and arduous battle of Ypres.

ARMISTICE. Bad weather throughout seriously influenced the operations which were confined to minor engagements. There were only few notable combats. The British noticed at the beginning of December reduction of the enemy's artillery and cavalry but no great diminution of the infantry holding their trenches. Concentration of the Indian Corps was completed on the 7th December by the arrival of the Brigade from Egypt. In consequence of indications that the enemy had withdrawn considerable forces, a combined French and British attack was delivered on the 14th December in the region of Wytscha-Eto, heavy losses being inflicted on the Germans; but the allies retired to their original positions finding these captured untenable. The most important feature of the despatch centres round the fighting around Givenchy where the commander of the Indians decided to take advantage of what appeared a favourable opportunity to launch attacks on the 18th and 19th December. The Meerut and Lahore Divisions had the initial success but were eventually compelled to evacuate the trenches captured.

The Germans on the 20th December assumed the offensive capturing a part of Givenchy.

The most desperate struggle ensued, the British and French armies coming to support the Indian army in re-establishing practically the old lines on the evening of the 22nd December. The Field Marshal says that the Indian Troops have fought with the utmost steadfastness and gallantry whenever called upon. Abnormally bad weather precluded the operations for the first three weeks in January. Then till the end of the month there was heavy hand to hand fighting in the vicinity of Bethune and Givenchy. The Germans penetrated our lines in some places but were eventually repulsed everywhere with extremely heavy loss. The Commander of the first division describes the British artillery fire as splendid and of accurate precision. Corps Commanders are bold and unflinching in their praise of the territorials, the Yeomanry forming part of nearly all the brigades of the first line. Sir John French declares that the troops in France have been subjected to most severe strain possible. Nevertheless the spirit has remained high and confident. The General health is excellent. Men if somewhat war-weary are nevertheless soldier-like and splendid. Field Marshal particularly mentions the fine appearance of the 27th and 28th divisions composed principally of Battalions from India including the Princess Patricia's Canadians. He also commends highly the work of the army medical Corps and the splendid sanitation and the excellent services of the Royal Engineers. He concludes "I have no reason to modify in any material degree the views in my last despatch of the general situation." The Field Marshal again gratefully acknowledges the valuable help and support of the Generals Foch, Dorth and Maunthuy of the French Army.

The Indian Army

Sir John French's Despatch devotes much space to the operations of the Indian troops who, he says, have fought with the utmost steadiness and gallantry whenever called upon. Sir John French inspected them some three weeks after the fighting around Givenchy on the 13th December and found their appearance most satisfactory thus confirming his first opinion that the Indian Troops only required rest and a little acclimatizing to bring out all their inherent fighting qualities when he saw the whole Indian Cavalry Corps under General Remington on the mounted parade soon after their arrival. "They are a magnificent body of Cavalry and will, I feel sure, give the best possible account of themselves when called upon. Meanwhile at their own particular request they have taken their turn in the trenches and performed most useful and valuable service."

Sir John French remembers that on the 23rd November a German regiment captured some 800 yards of the trenches held by the Indian Corps, but the General commanding the Meerut Division organized a powerful counter-attack lasting throughout the night. The line was entirely re-established by day break. The operation cost many casualties but the enemy suffered far more heavily. We captured over one hundred prisoners with three machine guns and two trench mortars. Sir John French then deals with the general attacks which began on the 14th December.

On the 15th the General commanding the Indian Corps decided to take advantage of what appeared a favourable opportunity and launched attacks against the German advanced trenches. The Meerut Division advanced with energy and determination and captured several trenches. A counter-attack later drove them back to their original position with considerable loss. The attack by the Lahore Division comprising the Highland Light Infantry with the First Battalion of Gurkhas commanded by Col. Ronaldson was completely successful. Two lines of the enemy's trenches were captured with little loss. It was found however that the

TELEGRAMS.

front was restricted and communication with rear impossible. The position was practically untenable and the supporting attack failed. Ronaldson held on till the nightfall when the whole of the captured trenches were evacuated. On the 26th December the enemy commenced heavy fire on the whole of the Indian Front. This was followed by the Infantry attack. The Sirhind Brigade fell back leaving considerable portion of Givenchy in the hands of the enemy. The 57th Rifles and 9th Gurkhas north of the canal and the Connaught Rangers south of the canal stood firm. The Fifteenth and Forty-seventh Sikhs supported the Sirhind Brigade while the first Manchesters, Fourth Suffolks and two Battalions of the French Territorials made a vigorous flank attack on the lost trenches. By gallant attack the Manchesters and Suffolks about five in the afternoon recaptured Givenchy and cleared the enemy from two lines of the trenches to the north-west of the village. The Ninth Bhopals and Fifty-seventh Rifles had maintained their position but the enemy was still in the possession of our trenches to the north of the village.

The Secunderabad Cavalry, the Second Battalion of the Eighth Gurkhas and the Forty-seventh Sikhs were moved to position to deliver a counter-attack, if opportunity offered. Considerable delay ensued. Only at one o'clock in the morning was the attack delivered commanded by Colonel Lempiere. The attackers reached the German trenches but were driven out by Enfilade fire, Colonel Lempiere being killed. The main attack by the remainder of the force finally pushed in the early morning also failed. The retirement of the Second Battalion of the Second Gurkhas to the northern section of the defensive line and the left flank of the first Seaforths was much exposed while the retirement of the Sirhind Brigade left this battalion completely in the air. The Fifty-eighth Rifles were ordered to support the left of the Seaforths who throughout the whole afternoon had made strenuous efforts to clear the trenches to their right and left. In the meanwhile the Garhwal Brigade were heavily attacked and their trenches and loopholes much damaged; but the Brigade managed to hold their front maintaining the connection with the Sixth Jats. The Enemy did not make advance in force but troops were pinned to the ground by heavy artillery fire, the Seaforths suffering heavily. Late in the afternoon the Second Highlanders on the right of the Seaforths succeeded in establishing a touch with the Sirhind Brigade and restoring the continuous line. Meanwhile General Sir Douglas Haig ordered a move of the whole of the First Division to support the Indian Corps. The First Brigade was directed on Givenchy, the Third Brigade on the trenches evacuated by the Sirhind Brigade and the second brigade was in support generally.

At one o'clock the first Brigade attacked the west of Givenchy in the north easterly direction and the third Brigade from Festubert in the east-north-easterly direction the object being to pass the position originally held by us. By capturing the German trenches four hundred yards in the east four hours later the first Brigade obtained hold on Givenchy and the ground south as far as the canal, while the third brigade progressed half a mile west of Festubert. By nightfall the first Welsh Borderers and the Second Welsh Regiment made lodgement in the original trenches north-east of Festubert the first Gloucesters continuing the line southward along the creek east of Festubert; the Third Brigade concentrated at Estored was ordered to retake the trenches lost by the Dehra Dun Brigade. In seven hours the support trenches were carried but the original trenches were so completely destroyed that they could not be occupied. This operation was performed by the first North Lancashires and the first North-Ampions supported by the Second King's Rifles. Throughout the day units of the Indian Corps rendered all assistance possible in the view of their exhausted condition. At one o'clock on the 22nd December, Sir Douglas Haig took over the Command from Sir James Willcocks. By the evening on the 20th the position at Givenchy was practically re-established. The Third Brigade re-occupied the old line of the trenches.

On the following day the enemy's activity ceased. Sir John French again acknowledges prompt and ready help received from the Lahore Division commanded by General Watkis which were thrown into action immediately on their arrival when the British forces were hard-pressed at Ypres.

The Gazette also refers at some length to the fighting at Bethune and La Bassée at the end of January. The enemy's attack penetrated some salient portions of our line compelling the retirement on the second line which was partially prepared and which was strengthened by the construction of a deep trench where two and a half battalions of Scots and Coldstreams were kept in support, while the Second Sussexes were sent forward to reinforce. After severe shelling the enemy made a violent attack on the trench with scaling ladders but were beaten off with serious losses. Our casualties were inconsiderable but over two hundred Germans were killed on the left front of our position. Five pieces of work was carried out on the 1st February by the fourth Brigade in the neighbourhood of Cuinchy. Some of the second Coldstreams were driven from the trenches at two thirty in the morning. The first counter-attack over Latch was unsuccessful. The next morning heavy bombardment of the lost ground for ten minutes was followed immediately by the assault by fifty men of the Second Coldstreams followed by thirty men of the Irish Guards led by Sec. Lieut. F. F. Graham and supported by a party of the Royal Engineers with sandbags and wire. All the ground was brilliantly retaken besides another German trench with two machine guns and thirty two prisoners. The General commanding the first army assigns special credit for this engagement to General Haking Lord Cavan and the regimental officers, Non Commissioned officers, men of the Second Coldstreams and the Irish Guards.

Sir John French commends the splendid services of the flying Corps, in spite of the unfavourable weather conditions there were only thirteen days when no flights were made. In addition to the daily constant work of reconnaissance a number of aerial combats have been fought and raids carried out while the moral ascendancy has been established over the hostile aircraft with the result that the latter beat an immediate retreat when chased. Five German aeroplanes are known to have been brought to ground and it appears probable that others have been badly damaged. Referring to the Yeomanry and the Territorials, Sir John French says they

TELEGRAMS.

have more than justified most sanguine hopes any of us ventured to entertain of their value and use in the field. The value of officers training the Corps and Artists Rifles is acknowledged. When they first started the school it turned out seventy five officers monthly and now turns out one hundred.

GREAT BRITAIN.

A British Steamer blown up.

LONDON, February 16.

Lloyds reports that the British Steamer "Dulwich," bound for Rouen, has been blown up off Cape Antifer. There were two successive explosions. The crew were not injured and took to life-boats.

Recruitment for Indian Army.

Speaking in the Commons, Mr. Roberts, Under Secretary for India, said that the latest information from India showed that recruiting for all branches of the Indian Army was very good and much above the normal.

Indian Budget

Mr. Asquith said he was unable to make any statement regarding the Indian Budget discussion at present.

A Second Battalion of the Welsh Guards.

LONDON, February 16.

Hitherto 503 men from the Grenadier Guards have enlisted in the Welsh Guards. Applications are so numerous that a Second battalion will probably be formed.

Detention of the Enemy Subjects.

LONDON, February 16.

WASHINGTON.—Great Britain has notified the United States that the enemy subjects whether crews or passengers on vessels entering her principal colonial ports are liable in future to removal and detention.

Iron Cross to the Landing Party of Emden.

LONDON, February 16.

A telegram from Amsterdam says the landing party from the "Emden" have been awarded Iron Crosses.

Inference from Churchill's Speech.

LONDON, February 16.

"Daily Chronicle" deduces from Churchill's speech that two new squadrons of Royal Severeigns and Queens Elizabeths armed with fifteen-inch guns are now in the battle line.

War News Communications to India.

Replying to Lord Curzon in the House of Lords, concerning special communications to India, Lord Crewe quite agreed that a continuous flow of news from the front was required in India in order to make clear what the actual services of the Indian troops were.

Indian Services Appreciated.

These services were stated with an appreciation which was fully deserved and without any exaggeration at which Lord Curzon had hinted.

Indian Mutiny Veterans' Deaths.

Deaths are announced of Major-General James Reid and Colonel Maciver Campbell, Indian Mutiny Veterans.

Inclination and Opportunity.

CALCUTTA, February 18.

The following special cable dated, London 16th, appears in the "Statesman":—"In the course of his great speech on the Navy estimates Mr. Churchill said that when the German had the opportunity to fight they lacked inclination and when they had the inclination they lacked the opportunity."

Lord Charles Beresford's Observations.

Lord Charles Beresford speaking in the Debate, agreed with almost everything Mr. Churchill had said. He advised that the allies should send a joint note informing the neutrals of their intention to stop all supplies from reaching Germany. This could not offend either America or other neutral countries. Lord Charles Beresford added that the submarine danger was overrated, provided proper precautions were taken. If such precautions were not taken the submarine was the most fatal weapon. The catastrophes which had occurred to some of our cruisers at an earlier period of the war were due to the absence of a proper destroyer screen. Lord Charles Beresford urged the re-institution of courts-martial as the only way to maintain public confidence (Censored.)

Protests of Neutral Nations.

ALLAHABAD, February 17.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—Nearly all the neutral nations have now protested against the German intention to sink ships at sight.

No Sailings Cancelled.

The intimation against trading with Britain is not having much effect, as no sailings have been cancelled.

German Efforts.

It is believed Germany will invite neutral shipowners to run cargoes for her under a distinguished mark. Being under the pressure of our sea power Germany is seeking release by establishing a reign of fear by methods such as she employs at home and on small peoples.

American Attitude.

The American protest has given the lead to smaller nations, whose united voice backs the energetic note from Washington. Violent German efforts are being made to induce America to modify the State Department's attitude, but German intrigue so far has failed to re-establish a favourable atmosphere for diplomatic action. The treatment of Belgium first turned the drift of American opinion and practically the naval decree has made it still more difficult for the President to curb public expression.

TELEGRAMS.

FRANCE.

The Canadian Contingent.
Safe Arrival in France.

LONDON, February 17.
OTTAWA.—In the House of Commons Sir Robert Borden read a telegram from Mr. Harcourt announcing that the Canadian contingent had landed safely in France.

BELGIUM & FRANCE.

Another Great British Air Raid.
Zeebrugge and Ostend Bombarded.

LONDON, February 17.
It is officially stated that forty aeroplanes and sea-planes bombarded Ostend, Middelkerke and Zeebrugge yesterday afternoon. Bombs were dropped on heavy batteries on both sides of the Ostend harbour, on the gun position at Middelkerke and on mole at Zeebrugge in order to widen the breaches made in the previous attacks. Good results were obtained.

French Aeroplanes Assist.

Bombs were also dropped on transport waggons on the Ostend Ghislenders road, on the locks at Zeebrugge on berges outside Blankenberghe and on trawlers outside Zeebrugge. Eight French aeroplanes assisted the British naval machines by vigorously attacking Ghislenders, Aerodrome, thus effectively preventing German aircraft from intercepting our machines.

Where Bombs are Aimed.

The Admiralty adds that instructions have always been issued to confine attacks to points of military importance and every effort is made by the flying officers to avoid dropping bombs on residential quarters.

Greater Activity in France.

Operations Favour Allies.

LONDON, February 17.
PARIS.—Last night's communique said. The operations on the 16th were favourable to us on the whole front. There was artillery duel in Belgium. The British south of Ypres are in possession of a certain number of trenches where there has been sharp fighting in the past two days. Between the river Oise and the Aisne near Bailly, our artillery effectively bombarded convoys and gatherings of troops.

Progress Near Rheims.

We progressed in Rheims Sector near Loivre. We captured three kilometres of trenches and several hundred prisoners northwest of Perthes to the north of Beau Sejour in Champagne. There were infantry actions in Argonne between Four de Paris and Boureuilles. Fighting continues favourably to us. We captured several block-houses in the Bois le-Prete, north-west of Pont a Mousson.

RUSSIA.

Russian Report.

Fight with Superior German Forces.

LONDON, February 17.
PETROGRAD.—The communique says:—The Russians on the fifteenth obstinately fought superior German forces which were trying to surround two Russian wings in the vicinity of Augustovo.

German Advance.

An enemy column is advancing from Gratewo to Oswiec. The enemy has reached the Plock-Raciszew front between the rivers Vistula and Skawa.

Situation in the Carpathians.

The situation in the Carpathians is essentially unchanged. We repulsed determined German attacks at Koziomoka and Wysochokow.

The Enemy in Bukhovina.

The enemy have captured Nadworna and crossed the Sereth river in Bukhovina.

GERMANY.

Insults in Germany.

LONDON, February 16.
It is stated in Copenhagen that, owing to the growing anti-American feeling, there have been some cases of public insults in the streets and restaurants in Germany and that many Americans are leaving Germany.

An Aeroplane fired at.

BERNE.—Enquiry has proved that an aeroplane recently flew over Bernesevesin and was fired at by Swiss troops. The aeroplane was German. The Federal Government has demanded an apology.

AMERICA.

The Cargo of Wilhelmina.

LONDON, February 16.
WASHINGTON.—The State Department yesterday sent to the American Ambassador in London evidence submitted by the owners of "Wilhelmina's" cargo for the purpose of proving that the cargo was not subject to seizure.

The State Department suggests that unless the Great Britain has sufficient grounds which she has not hitherto advanced for acting otherwise the ship should be allowed to proceed immediately with the cargo to its destination. It is stated that the owners have satisfied the State Department that the cargo is not intended for the German Army or Government.

TELEGRAMS.

HOLLAND.

Neutral Vessels and Neutral Flags.

LONDON, February 15.
THE HAGUE.—The Dutch Government has addressed a note to Germany declaring that the grievances formulated by Germany in general terms against neutral countries are unfounded so far as the Netherlands are concerned. The note says that neutral vessels are entitled to demand a thorough examination of their nationality. The Dutch Government has also intimated to Great Britain its objection to the latter's attitude regarding the employment of neutral flags on merchantmen.

GENERAL NEWS.

JAPAN & CHINA.

Japanese Consul-General at Calcutta.
Interviewed.

CALCUTTA, February 17.
Mr. Shinbu, Consul-General of Japan in Calcutta, in an interview with an "Englishman" representative today, said it was a matter for regret that "an ill reported Peking telegram" of last Saturday had caused some misunderstanding in journalistic circles. Mr. Shinbu said:—"None of the contents of the negotiation which, I understand, is now going on between the Japanese and Chinese Governments on some pending questions and which has for its object the integrity of Chinese territory, is, as well as I can categorically declare, in conflict in any way with the open-door policy or with the principle of equal opportunity." "I should say," said Mr. Shinbu, "that none of the clauses in question infringes even in the slightest degree any acquired rights of the other nations, though I am not in a position at present to speak further on the subject."

SUEZ CANAL.

Troops on Suez Canal.

COLOMBO, February 17.
Passengers by a recent boat which passed through the Suez say they saw dead mules floating in the canal and troops in the distance but unidentifiable. The ship was held up for twenty four hours at Port Said.

Short News.

Lord and Lady Carmichael will arrive in Delhi on the 22nd and remain as guests of the Viceroy till the 27th instant. Sir George Roos Keppel arrives on the 24th and remains as a guest of the Viceroy till the 27th instant.

LEAVE has been granted to the Hon. Mr. M. S. Das (Bihar and Orissa) to move the following resolution at the next meeting of the Imperial Legislative Council:—That this Council recommends to the Governor-General in Council for communication to his Gracious Majesty the feeling of sincere gratitude, devotion and loyalty with which the immense population of India have been drawn towards the throne by H. M.'s personal attention to injured soldiers in the theatre of war and in hospitals, and the consequent unwavering resolution of Indians to support the honour, dignity and prestige of the Empire, regardless of any sacrifice it may entail on them.

ELECTIVE FRANCHISE.—The Local Government has given effect to a resolution unanimously passed at the meeting of the Bombay Legislative Council in last March, whereby the elective franchise is extended to local boards in the Panch Mahals, with effect from next April. Since 1884, when the system of local Government was first extended to rural areas in the presidency, the Panch Mahals was excluded from the elective system in the constitution of its local boards owing to the backward condition of the district.

TELEPHONE EXCHANGE.—Provision of telephone exchange at Asansol is one of the numerous public works held up for the time being by war. Current Indian Association's report states, however, that provision has been made in next official year's budget for extending the post office building, and there is every hope of an exchange being established in Asansol during 1915-6.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS

BOMBAY.

Economic Effects of the War
On Trade in India.

BOMBAY, February 17.
Under the presidency of Mr. Marshall Reid, C. I. E., Chairman of the Bombay Chamber of Commerce, Mr. J. K. Mehta, Secretary of the Indian Merchants Chamber and Bureau, read an exhaustive and instructive paper on the economic effects of the war on the trade in India. Mr. Mehta, in the course of his paper, stated that trade and commerce, though they had no voice in the work which settled the imminent question of war or peace, were the first consideration of the different Governments concerned after the declaration of hostilities, for it was realised that these would play a prominent part in the ultimate crushing of the enemy.

TELEGRAMS.

GENERAL NEWS

CALCUTTA.

Bengal Crop Report.
Rice.

CALCUTTA, February 17.
[The final official report of the current Bengal winter rice crop published in to-day's Calcutta Gazette estimates the total outturn at ninety-six million cwts against one hundred and eighteen million last year, being a decrease of about nineteen per cent.

Cotton.

The fourth official report on the Bengal cotton crop estimates the total outturn at thirty-four thousand bales of early cotton and eleven hundred of late cotton, against twenty-three thousand of early and eleven hundred of late cotton last year.

Attempted Assassination
Of a Superintendent of Police.

CALCUTTA, February 17.
An attempt was made last night to assassinate Rai Sahab Nundalal Bose, Additional Superintendent of Police, Rampur. It is stated that after nightfall a would-be murderer entered Superintendent Bose's compound, concealed himself and then shot at Mr. Bose with a revolver. The bullet missed its mark and hit a constable, seriously wounding him and causing his removal to hospital.

Wiring later, the correspondent says:—Last evening two men called upon Mr. Bose at his bungalow and were conducted to him. When asked what they wanted the men drew revolvers and fired simultaneously but missed the Rai Sahab, who got into another room. The orderly and a constable meanwhile attempted to seize them. The men again fired, wounding the orderly in the abdomen, and then escaped. A Hindu has since been arrested on the train.

Six more Bengalis, one of them a local pleader, have been arrested in connection with the attempt made by the youths last night to murder Rai Sahab Nunda Kumar Bose, the Additional Superintendent of Police. It seems that the Rai Sahab's servant who went to help the orderly at the time of the attack was also wounded. The condition of the orderly is serious.

Clever Capture of a Dacoit Gang
By Policemen Dressed as Coolies.

CALCUTTA, February 17.
The Police have arrested a gang of dacoits, composed of young men, in Madaripur village, in the house of one Debendra Chakravarty, where they went, it is alleged, for the purpose of committing dacoity. The Police had got wind of the matter, and the Assistant Superintendent of Police and Sub-Divisional Magistrate, with a posse of armed Police dressed as coolies, were in hiding about the house, and, as soon as the dacoits entered the house, the Assistant Superintendent gave a signal and the police rushed in & arrested five on the spot, including one Furna Das, believed to be the leader of the gang. The rest ran towards a jungle. The Police fired, but none were wounded. A search being made in the jungle, several others were arrested. The number of the arrested up to the present amounts to thirteen, some of them being schoolboys.

BOMBAY.

Bombay Governor's Tour.

BOMBAY, February 17.
After ten days' tour in Gujarat, Lord and Lady Willingdon returned to Bombay this morning. Their Excellencies visited Ahmedabad, Godhra, Broach and Surat, palaces of historical and antiquarian interest in addition to their being of industrial importance. At Chamaner Lord Willingdon did some shooting. At all places Lord Willingdon received addresses from municipal, local and commercial bodies. Various functions connected with war relief and medical and sanitary improvement were attended, and, in addition, to educational institutions. Their Excellencies visited indigenous industrial concerns and evinced an active interest in their progress.

Bombay College of Commerce.
An Advisory Board Appointed.

BOMBAY, February 17.
An Advisory Board, with the Director of Public Instruction as Chairman and the Principal of the College as Secretary, and fifteen other members, has been appointed in connection with the Government College of Commerce in Bombay. The functions of the Board shall be to advise the Government on questions of policy, organisation and all matters connected with the College on which Government may require its opinion. The Board will be closely associated with the College, visiting it periodically. The Board will have among its members a second Professor of the College, the Secretary and Treasurer of the Bank of Bombay, and nine representatives of private donors and commercial bodies which have promised to contribute towards the cost of the College. Among these representatives at present are leading commercial men, including Sir Chinubhai Madhavji, Bhai, Messrs. Wardlaw, Milne, Haik and Brown (Chamber of Commerce), D. E. Wacha and the Hon. M. Ranji. In addition, Government has further nominated to the Board a senior chartered accountant, senior incorporated accountant and two experts in mercantile law.

The 'Proxy' Case.
Resumed Hearing.

POONA, February 17.
The hearing was resumed to-day, before Mr. R. C. Gordon, I. C. S., of the charge of forgery in

TELEGRAMS.

which Bhikubhai Mulchanda, pearl merchant of Poona city, and 13 others are being charged with forging and using 39 proxies in a Municipal election in which the first accused was a candidate. Hiralal Dhunibhai, the rival candidate who got the election squashed, was examined as a witness to-day, and in the course of his evidence said that he appeared to the District Court when he found that the proxy of the woman Bhagabhai, who had been dead nine years, was used for his opponent. He was elected member of the Poona City Municipality at the second election. Thirteen women gave evidence on this day. The majority of these had voted for Hiralal Dhanjibhai, though many of their proxies are alleged to have been put in by the other side.

The Bank of India Finances.

BOMBAY, February 17. Speaking at the annual meeting of the shareholders of the Bank of India this afternoon the Chairman (Sir Sassoon David) said "Confidence had been completely restored. They were quite satisfied that the soundness of the Bank was in a very healthy condition and there was a profit of three and half lakhs which enabled the Directors to pay the usual dividend and to place half a lakh to the reserve fund which must be considered very satisfactory."

A Fire Accident.

BOMBAY, February 18. Twenty huts were destroyed by a fire yesterday which broke out in the Municipal stables. A four year old girl who lived in one of the huts was burnt to death. The cause of the fire and the amount of damage has not been ascertained.

SINDH.

Shipment of Wheat to Marseilles.

Request for Government Permission.

KARACHI, February 17. Messrs. Ralli Brothers have asked the Government of India for permission to export on thousand tons of hard wheat to Marseilles on the ground that it is not required for consumption in India and can be sold only in Marseilles, since England buys only soft qualities. The Government are enquiring.

Hallmarking of Gold and Silver.

KARACHI, February 17. The Karachi Chamber of Commerce object to the compulsory hallmarking of gold and silver as mooted by the Government of India, but favour a voluntary system.

Compulsory Military training in India.

KARACHI, February 17. A majority of the members of the Karachi Chamber of Commerce are in favour of some form of compulsory military training in India for all the British subjects from Europe and the colonies; but it is thought that all sections of the European community in India ought to confer and work out the details before a complete scheme be formulated.

BURMA.

Decrease in the Seaborne trade.

RANGOON, February 17. The total value of the seaborne trade of the province for January has declined by 134 lakhs as compared with the last year's figures for the same month which was 494 lakhs against this January 350 lakhs.

UNITED PROVINCES.

The U. P. Legislative Council

LUCKNOW, February 17. At a meeting of the United Provinces Council this morning, after answers to 76 questions, the Hon. Mr. Burn moved that the Bundelkhand Encumbered Estates Amendment Bill and Bundelkhand Land Law Assessment Bill be referred to a Select Committee. Then followed four resolutions, two expressing regret at the death of Lieutenant Hardinge and Field Marshall Lord Roberts, the third asked Government to adopt measures to prevent the price of grain rising above reasonable limits. The Government's reply was that reasonable measures had already been taken. The fourth referred to the amendment of the Educational Code, that no school should admit a boy who had failed more than twice in the school leaving certificate or matriculation examination. The Government said it was unfair to keep out lads with brains and fill schools with boys who were too lazy or stupid.

SIMLA

Weather Report.

SIMLA, February 18. There has been no rain; but the weather is slightly unsettled along the western Himalayas. Cold wave following the last disturbance caused a rapid fall of temperature over the United Provinces and Central India. Temperature remains unusually high in Bengal. FORECAST:—No important change.

SOUTH INDIA.

Sri Mulam Population Assembly.

Yesterday's Proceedings.

February 17. The Sri Mulam Popular Assembly met at 11:30 A. M. to-day. The British Resident was present for an hour watching the proceedings. Representation regarding legislative measures were made by several members. They

TELEGRAMS.

urged the amending of certain regulations for a Christian member in the Legislative Council and a Mahomedan Judge in the High Court etc. The Jenmi members thanked the Dewan for appointing a committee to amend the Jenmi-Kudiyar regulation. The European members represented the need for measures against tea thefts. All these were noted for consideration. The Assembly rose for lunch at 2 P. M. to meet again at 2-30. The Assembly met after lunch. Some members represented local wants such as establishing more Magistrates' and Munsiffs' Courts, etc. Afterwards reform in the judicial administration was dealt with at length by many. The Alleppy member ably pleaded for raising the age for consummation of marriage to fourteen. The last subject taken up was police reform. Defects in the department were disclosed. The Dewan noted the several representations for consideration. The members of the Assembly dispersed at 5-15 P. M.

A quantity of Egyptian sugar has been contracted for shipment to Bombay. This a new development.

In a Press Note the Government of Bombay publish figures to show the efficacy of inoculation as a protective measure against plague.

It is understood that the Government of India offices will close in Delhi on April 1st and re-open at Simla after the Easter holidays.

Telegraph Notice.

MADRAS, February 17. The Dutch Indies do not accept private telegrams in any Code. Private telegrams in Code for Indo China must be in A B C 5th Edition or in Liebers Codes. But in the telegrams from French India Offices the A Z Code will be also permitted. Telegrams for Indo China in the above Codes will be accepted only if sent by cable.

CEYLON.

Death of a Contingent Officer.

COLOMBO, February 17. The death at Cairo is announced of Captain Galbraith, of the Ceylon Contingent, a most popular officer and able Civil Servant. He had been Private Secretary to the acting Governor. He met with a serious motor accident on the way to a court-martial, he being attached to General Birdwood's staff.

STOP PRESS TELEGRAMS.

UN-CORRECTED.

The Turkish Army.

Exemption of Non Muslims.

An Urgent Bill Accepted.

LONDON, February 16. A telegram from Amsterdam says that the Ottoman Chamber has accepted an urgency Bill allowing all non-Muslims both trained and untrained and some classes of untrained Muslims, to purchase exemption from military service.

Germany's Food Supply.

Insufficient for the People.

German Admiral's Admission.

NEW YORK, February 16. Admiral von Behncke, Chief of the Staff of the German Navy, in a remarkable admission to Captain Gherardin, American Naval Attache, said:—"Since the shutting off of food supplies we have come to a point where Germany no longer has sufficient food for the people, and it has become necessary for Germany to bring England to terms by the exercise of force. Germany does not desire to harm American or other neutral ships and cargoes, but she is in a position where her life depends upon her putting into effect the only means she has of saving herself. She must and will use this means."

Trade Depression in Germany.

Alleged Normal Conditions Denied.

Cotton and Jute Mills Closed.

LONDON, February 16. Private information received in Glasgow denies the German claims that raw material is abundant and that the mills are working full time. On the contrary, the largest cotton and jute mills in Germany are completely closed down.

LONDON, February 17. Paris communique says "Villa-De-Lille" sight a submarine in the neighbourhood of Barfleur lighthouse and endeavoured to escape but was too slow. She was sunk by means of bombs. The submarine then chased a Norwegian vessel but the appearance of a torpedo flotilla from Cherbourg compelled her to dive.

Death is announced of professor Cheyne, a Biblical scholar.

February 18th:—Paris last night's communique said between Sea and Oise our artillery dispersed numerous bodies of troops and destroyed convoys and caissons. We carried two lines of trenches north of Arras, repulsed violent counter-attacks, took prisoners and inflicted heavy loss. Many German officers were killed progress made on 16th in sector of Rheims near Loivre was maintained and consolidated. In Champagne we continued our gains northwest of Perthes and captured enemy positions on the front of fighthundred yards.

All German counter-attacks north of Mesnilshurles have been repulsed. In Argonne we advanced in Bois de-la-Grurie and maintained our position notwithstanding two violent counter-attacks

TELEGRAMS.

and very hot bayonet encounters which cost the enemy dear. Strong German attack on Four de Paris was repulsed between Argonne and Meuse. We advanced at various points. In Alsace we seized height dominating Sudelle farm. Our aeroplanes bombarded Freiburg in Bresgau.

LONDON, February 17. London Gazette issued to-night contains twentyseven pages devoted to Field Marshal French's recommendations for gallant and distinguished service in the field. The list includes all ranks and all arms and also naval transport men, naval airmen, Indian army representatives and members of Queen Alexandra's nurses. There are altogether about three thousand names. At the question time in the House of Commons Mr. Neil Primrose announced that Great Britain had made strong representations to the United States regarding the treatment of the British prisoners in Germany drawing attention to the provisions of the Hague Convention.

Order of the day says that His Majesty expresses appreciation of the services of the second Leicesters. Field Marshal French recently addressed them and paid a tribute to their gallantry.

Paris.—It is officially announced that German submarine U. 16, has sunk French steamer "Ville de Paris" between Cherbourg and Dunkirk allowing the crew to take to boats.

Among the names mentioned in the despatches is that Lieut General Sir James Willcocks.

PARIS.—Communique says the day has been favourable. He took certain number of trenches and repulsed the counter-attacks, one of which west of Bourneilles was very violent.

Hydrophobia and Pasteurism.

BOMBAY, February 18. Letters are being published in the "Bombay Chronicle" from correspondents on the subject of Hydrophobia and Pasteurism and are creating considerable interest in view of the proposal now before the Municipal Corporation to start a Pasteur Institute in Bombay. Among the writers is Dr. Harry Hoist, M. D., a well-known homeopathist of Sweden at present in Bombay who writes strongly against the establishment of Pasteur Institute on scientific and moral grounds and advocates anti vivisection and anti Pasteurism.

RANGOON, February 18. It has been learned officially that operations against Kachins have been completely successful and no further trouble is anticipated. Several arrests have been made of persons who are believed to have instigated the recent disturbance. Entire tract north of Myitkyina is now tranquil. A number of extra military police which were sent to Myitkyina have been withdrawn. Kachin Chiefs have all come in and have protested their loyalty to Government.

Official liquidator of the Bank of Burma has now accepted a salary of Rs. 600 per month inclusive every thing from March.

News from East Prussia is meagre but Russians apparently continue retreat to defensive lines on river Niemen about 50 miles to the east of Prussian frontier and running from fortress of Kovno to fortress Grodno. Meanwhile Russians maintain position in Carpathians against all attacks. German attempt to relieve pressure in Alsace failed. Nothing else notable is reported from West.

The Punjab Government will undertake to conduct the recently instituted Proficiency examination in the Punjabi language.

It has already been reported that a new trade has started in the importation into India of sugar from Egypt. Now it is understood a notification will issue in the Gazette of India on Saturday next fixing with effect from that date a tariff valuation of Rs. 9-8 per cwt for sugar crystals and soft from Egypt.

క మెర్సియల్ ఇన్ స్టిట్యూట్, మద్రాసు. —
అండర్ టీచర్స్ షేషన్ వల్ల విద్యనూపారి యొక్కయు
బర్నింగ్ హామీ కామర్స్ ఇన్ స్టిట్యూట్ వారియొక్కయు,
క మెర్సియల్ బుక్ ట్రేడర్స్ నెలవడిన తంజావూరు ఇన్
స్టిట్యూట్ నందు ఏ ప్రతిపక్షం జరగను.

దగ్గిరందుకు ఇన్స్టిట్యూట్ నాటికమ్మి
రు కోర్టులో దగ్గరు ప్రమాదం, వాట్నా నాటకముననుసరి
కోకరూపాయి జుల్మానా విధించిన విహార మారాట్టు పత్రిక
ప్రాయమున్నది.

ప్రె. పి. కైలాసమయ్య, బి. ఏ. గారు
మైసూరునందలి న్యాయమూర్తి పనులకేసుగారు నువ్వారీ
దును, ఇక్కడి గా న్యాయమూర్తి పనులకేసుగారు
సాక్షాత్తులగును అను కైలాసమయ్య, బి. ఏ. గారు
ఇంట్లాంటికి రి కంప్లెక్స్ మొట్టొకటి, నాటికి సాక్షాత్తి అఫ్
సమున్నతము అసాక్షిమొట్టొకటి, నాటికి సాక్షాత్తి మొన్న నాయం
కాలము తెంక కూడకు ముగియవచ్చి. మూడుసంవత్సరముల
కాలము జరిగిడి మైసూరు ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థి కేరళమును
పొంది యాయన యింట్లాంటివకు కెల్లియుండిన; నాయన
విశేష విద్యాభ్యాసమునకు సమర్థుడుగా కోరుతుంటే ఆ
విద్యార్థి కేరళము నుండియొక సంవత్సరముయ్యబడెను.

శ్రీరీశేషులైన మహా మహాపాద్యాయ కొక్కొండ వేంకటరత్నకవి భాషాకర్తయు స్మరణ విష్ణుమును నెలకొలుపుట యుచితమని రాజమహేంద్రవరమునందును, చెన్నపురి యందును సభలుచేయబడినది. వేంకటరత్నకవి గారు తమ విద్యా వివేకములను భాషాభివృద్ధికై వినియోగించిరి. నలువ దేండ్లకుఁబూర్వపు దేశస్థినిని గణనరచినపుడు రత్నకవిగారు భాషాభ్యుదయమునకై చేసిన ప్రయత్నములు బోధపడఁగలవు. ఆకాలమునం దాంధ్రవారా పత్రికలు లేవు. ఆంధ్ర భాషాభిమానము అస్సంగతమైనది. ఆంధ్రభాషాసాండిప్య మాదరణము లేకుండెను. ఆంధ్రగ్రంథరచనాభిలాషాంకురములు తిరిగి నూతనముగఁ దిలయి త్రసాగెను. ఆంధ్రభాషయొక్క అసందిగ్ధావస్థ యందు వేంకటరత్నము పంతులుగారు తమ విద్యావివేకములను భాషాసామగ్ధమునకై వినియోగించి యాంధ్ర ప్రపంచముయొక్క మన్ననలకుఁ బాత్రులైరి. ఆంధ్రంబున వారాపత్రికను బ్రచురించి; గ్రంథములను రచియించి; మధురంద్రెయ కైరీని నుపన్యాసములఁ జేసి; నలువదేండ్లపాద్యాయపదవి

ప్రభుత్వమున మాడు సంఘముల కార్యదర్శులును తమ
రిపోర్టులను జదివిరి. తరువాత రజస్వలాసంకర వివాహములనును
గూర్చి చర్చ (డిబేటు) జరుగఁబడెను, ఇతిమిగుల సంతోష
దాయకముగా నున్నది. తరువాత చెన్నఘరిలో బి.ఎల్. పరిత
నిచ్చి, అమెరికాదేశమునకు వెళ్లి ఎం. ఏ. పి. హెచ్. డి
యను విద్యార్థుడును బడసిన బి. ఎల్. సోమయాజులుగారు
స్వదేశాభిమానమునుగూర్చి కొంతవఱుచుచించిరి. తరువాత
కాలేజీ విద్యార్థులు గయోపాఖ్యానములూని యొకరంగమును
ప్రదర్శించిరి. శివపతి ఆగ్రానవాధిపతి గారు కన్పి హుటలు
చెప్పి ముగించిరి. ఆగ్రానవాధిపతి గారికి, ఉపన్యాసములకు
మందసము లానగఁబడిన పిదప సభముగింపబడెను.

సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి లేఖ.

సంబంధముండియు జరిగిన యుద్ధపురంతులు

వారానాడు తొలి గ్రామము వెళ్లుట.

లండను ఫిబ్రవరి 16:—ఫ్రెంచి 2వ తేదీన కరీబాన్ ఫ్రెంచిగారు వ్రాసిన లేఖ లండను గెజెట్ లో ప్రచురించబడినది. నవంబరు నెల మధ్యనుండియు జనవరి నెల కంటే ముందుగా గిన ముఖ్యవిషయముల నన్నిటినూడ ఫ్రెంచిగారు పండితి యున్నారు. శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారు యుద్ధమునకు పోయి యుంటు యత్నంతో ప్రధానమును వివరించుచున్నది. పరిశీలనాత్మకమును బహుళ సంకల్పమునకు ఈ సమాచారమునకు అంది సాలసిన సైనికులకు శ్రీవారిరాకకులకు ముందు గొప్ప జ్యోతిష చాము కలగుట కవకాశముగలదనియు ఫ్రెంచిగారు వ్రాసిరి.

యుద్ధమునకు సోదాసులు గురి.

వాతావరణ స్థితి ప్రతి మూలమునకు నుండుటచే యుద్ధమునకు వారి సోదాసులను గూర్చి చిన్న చిన్న సోదాసులు మాత్రమే జరిగెను. ప్రజల మధ్యమున బహు కొద్దిగ మాత్రమే జరిగెను. డిసెంబరు నెల ప్రారంభమున జర్మను ఫిరంగిదళమును గుట్టుపుడకమును కర్ణింపబడినదిగాని కందకములను కాపుగాయు పదానీ సేనామాత్రము లన్ని పలుడి ముందరేదు. ఈజిప్టునుండి పటాలమునకు పోయిన డిసెంబరు 7వ తేదీ తో హిందూజేశ సైన్యములను సోదాసులకు యుద్ధము పరిపూర్ణమైనది. శత్రువులు చాల సైన్యములను వెనుకకు నెట్టిన నూచనలు తెలియజేయుచున్నది. డిసెంబరు 15వ తేదీన ఆంగ్ల ఫ్రెంచి సైన్యము తొలకును జర్మను సైన్యములను వారము జర్మను సైన్యములు చాల గర్భమునకు పాలు జిరిగి. కాని పట్టుకొనబడిన కందకములు నివాసయోగ్యములు గాదునుటచే నాంగ్లపరాను సైన్యములు తమ కందకములకు మరలవచ్చిరి గివెంచిన సరమున జరిగిన యుద్ధముల ను హాస్యము ఈ లేఖలో ముఖ్యముగ వివరింపబడినది. డిసెంబరు 19, 29 తేదీలలో శత్రువులను దలపడుట కనుకూలముగా సమయమునకు పట్టుకోచుటకు నట్టితరుణము చుపయోగించుకొనుట కవక హిందూజేశ సైన్యనాయకుడు నిశ్చయించెను. మిగిలు లాహూరు డివిజనులకు మొదలు ననుకూలమున కిగిగిగాని 1వ పట వారు పట్టికొనగలిగిన కందకములను విశేషించుకొనినా రైరి. డిసెంబరు 20 వ తేదీన జర్మనులు ముమ్మలను తలపడి గివెంచిన కొంతభాగమును పట్టుకొనిరి. డిసెంబరు 24వ తేదీ సాయంత్రము నున ప్రాతఃస్మృతులకు మరల నింపబెట్టుటలో భారతీయ సైన్యములకు తోడ్పడినవిను ఆంగ్లకు గాను సైన్యములకు పోరుభరమయ్యెను. యుద్ధమునకు పోవలసిన యవసరము కలిగినపుడంతయును భారతీయ సైన్యములకు పోరాటముతోను సైన్యముతోడను పోరునలసియుండెను. జనవరి నెలలో వారానాడు యుద్ధము జరుగుట.

వారములను వారానాడు సైన్యములకు కేవల మునుముగమున నుండుట వలన యుద్ధకార్యములు సాగలేదు. అది మొదలు మాసాంతమునకును దెగ్గాను గివెంచిన ప్రాంతములలో 2 వ మునుముగములు వెలిగినవి. జర్మనులు కొన్ని ప్రాంతములలో మా సైన్యములకు లోభించగలిగిరి. కాని ఎల్లయెడలను సారవీలవచ్చి, ప్రతి స్థలములను జర్మనులధికారము కలిగియుండెను. ఆంగ్ల శిబిర్లు దళ ప్రాంత ప్రయత్నమునకు లక్ష్యలాభమును లభింపజేయుటని మొదటిభాగపునేవాక వర్ణించెను.

తెలియజేయు సేలు

సైన్యభాగముల సేనాముగూడ ప్రధాన సుజ్ఞానము పటాలములన్నిటియందును చేరి పోయెను. వాస్తవిక సైనికుల సుఖానందము గొర్రెసైనికులను చాలాభివృద్ధిచిరి. పరాను దేశమునకును సైన్యమును మితిమీరిన శ్రమతో బాండ్లడికియొడి నది. వారంత్రముకు పోట్టుడియున్న ను వారిని సువిధానము ను రోజుతానామ సేనామాత్రమును నుండుచున్నది. ఆరోగ్య స్థితి చాల బాగుగానున్నది. ముఖ్యముగా సైనికులు కొంత హిగిరియున్న ను. యోధులకు సహజ లక్షణము లక్ష్యముగాగె యుండిరి. భారతీయ సైనికులతోడను కందకములనుండి ప్రెస్సు పాట్రీయ సైన్యమునందలి కారితోడ సైన్యములను 27-28 సైన్యములలోని వారు చాల దగ్గురయుండు నుండిని ఫ్రెంచిగారు వారిని గూర్చి ముఖ్యముగా వ్రాసిరి. సైనికచావో యుద్ధవైద్యసంఘముల వారు శ్రేయముగ పనిచేసిరి. వారానాడు ముత్తముగ నున్నది. రాయలు ఇంజనీరు క్రామరీయముగ పని

చేసినది అనున వ్రాసిరి. వెనుక సేన వ్రాదిన లేఖలో కను తెల్లజింపిన భావములను సవరించు కొనవలసిన యవసరము గాకెమియును కనబడలేదు. పరాను సైన్యమునందలి పాట దూరములు మాత్రము సేనాముగూడ సమయము పోయిగిరి ఫ్రెంచిగారు వ్రాసిరి.

హిందూజేశపు సైనికులు.

సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి లేఖలో హిందూజేశపు సైనికులు కలిసి పనిచే వారు ప్రాముఖ్యమును బడినది. అవసరమునకు వచ్చి పట్టుకొన గురువనమును సైన్యముతోడను, సైన్యముతోడను కందకములను 18వ తేదీన గివెంచిన మట్టుపట్టుల యుద్ధము లగిన ఆజువారుల తరువాత సేన వీరిని పరిశీలించిరి. డిసెంబరు 18వ తేదీన గివెంచిన మట్టుపట్టుల యుద్ధము లగిన ఆజువారుల తరువాత సేన వీరిని పరిశీలించిరి. డిసెంబరు 18వ తేదీన గివెంచిన మట్టుపట్టుల యుద్ధము లగిన ఆజువారుల తరువాత సేన వీరిని పరిశీలించిరి. డిసెంబరు 18వ తేదీన గివెంచిన మట్టుపట్టుల యుద్ధము లగిన ఆజువారుల తరువాత సేన వీరిని పరిశీలించిరి.

భారతీయ సైనికులు. తీవ్రముగ తలపడట

నవంబరు 28వ తేదీన జర్మను సేనలు భారతీయ సైనికుల హాధీనమునందున్న కందకములలో 800 గజములదూరపు ప్రదేశ లోను స్వాధీనముచేసిరి. కాని మిగిలుదళగా నుండు తిరిగి ముందుముట్టడి ప్రారంభించి రాత్రియంతయు పోరించెను. తెల్ల గారులోగా ఆకందకములు పట్టుకొనబడినవి. ఈయద్ధుల భార్యమునందెన్ని యోధానియును సుమంతులనడిచి. అయినను శత్రువులను వారి కింతకంటె ముందు కలిగినది. నూర్దురు సైన్యా భయదీలను పట్టుకొనబడిన ముందుయంత్రపు ఫిరంగులు వాడ మాస్వాధీనమునవి.

నాలకందకములను పట్టుకొనట.

తరువాత, డిసెంబరు 19వ తేదీన భారతీయ సేనకు ఆధి పత్యమును సమయమును గనిపెట్టి జర్మనులను ముట్ట కించుటకై తీవ్రమింపెను. మిగిలుదళము మిక్కిలి ఉత్సాహ మతో ముందుకునడచినది. చాలకందకములను వీరు వశము చేసిరి. వీర్యము జర్మనులు యెదురుముట్టడి ప్రారంభించి వీరల కి వెనుకకు నెట్టిచేసిరి. వాచుంది మృత్యువుపాలైరి. అంతట గాహూరుకు సంబంధించిన హైలాండు లైటు ఇంఫెంటరీ మును మూర్ఖుల పటాలమును, విజృంభించి నిజముగా గాం విశేషమును వారి రెండుమరుసల కందకములను పట్టుకొనిరి. ప్రయత్నముగా కలుగలేదు. ఇట్లుండగా ముందున్న వారిని వెనుక వారికిని మధ్య రాకపోకలు నిలచెను. ఇట్లు ఉండుటకు వీలు లేకపోయెను. రోనాల్డుజ్ గారి విధమున రాత్రియంతయు గడపి పట్టుకొనిన కందకములను వదలివేసిరి.

శత్రువులు అగ్ని వర్షము కురిపించుట.

డిసెంబరు 20 వ తేదీన శత్రువులు అగ్ని వర్షము విశేష ముగా కురిపించవారంభించిరి. తరువాత కాల్పులను ముట్టడి ప్రారంభించెను. సర్ హిందూపటాలము వెనుకకు మరలెను. గి వెనచిరచాల ప్రదేశమును శత్రువులవశమయ్యెను. వివిధయెడల రైపుల పటాలమును తొమ్మిదవ గూర్ఖా పటాలమును కానుక యొక్క ఉత్తరభాగమునుండి కడలలేదు. పరుసెదన, నలుది విడవ నీళ్లులపటాలములు చాల నోడుపడినవి. సర్ హిందూ పటాలము మొదటి మాంచెప్పురు పటాలము, శాలకసఫాకు పటాలము, పరాను తెలికోరియల్లు యొక్క రెండుపటాల ములు, పోయినకందకములను పట్టుకొనటకై చాలభయంకర నుకు పోరునెచ్చిరి, నిర్విక్రమ పరాక్రమముచే సాయంకాలము కాయుగంతు లగునకి గవెంచిన తిరిగి పట్టుకొనిరి. ఆరెండు ముల కందకములదగ్గర నుండియు శత్రువులను తరిమివేసిరి. క్రూరుమునకు తూర్పున, తొమ్మిదవభాగ పటాలమును, వివిధయెడల రైపులను, తమస్థలమునకు భంగముకలగోయ ర్చిరు. కాని, గ్రామముయొక్క ఉత్తరభాగమునందలి కందక ములను శత్రువులవశమునందే యుండెను.

ఎదురుముట్టడిని ప్రారంభించుట.

శిబిరావారు పటాలము, ఎనిమిదవ గూర్ఖా పటాల ముల కొంతభాగము; నలుబదియెడల నీళ్లులపటాలము సమ యమునవచ్చినపుడు యెదురుముట్టడి ప్రారంభించుటకై తగిన ప్రదేశమున నుంచబడిరి. కాని యిందు చాల అలస్యమైనది. ఉండగా ఉండగా తెల్లవాతావరణము మితిగింపబడు మాత్రము ముట్టడి ప్రారంభమైనది. వీరు జర్మనుల కందకములకును పోయిరిగాని జర్మనులు అగ్ని వర్షము ప్రారంభించి వీరిని వెను కకుగొట్టిరి, కలనల్ రెమ్మెను పోరునయ్యెను. ముదకు మిగి లిన జనులు తెల్లవాతావరణము తిరిగి ముట్టడి ప్రారంభించిరి. కాని యదియు వెనుక వేరినదిగాను. రెండవ గూర్ఖులయొక్క రెండవ పటాల ము ఉత్తరభాగమునకు మరలటచే ఎడమవైపు సేవకురక్షణకే పోయినది. సర్ హిందూపటాలము వెనుకకుపోవుట కలనను, నియంత్రము మోచిరి. అంతట ఏడు విడకరైపులు పటాలమును కహో యముగ పంపిరి. మధ్యాహ్నమునకు మిగిలిన సైన్యముతోపోరు నలసిరి. ఇంతలో గూర్ఖా పటాలము బహుళ శ్రమతో వెల్లువకు లోనకు నుండెను. కందకములకును కన్నులు కలుపుచుండెను. ఇన్నిచిట్లు సుంభించినను వీరు పోరాటమును బండి పడల లేదు. శత్రువు సమయమున కట్టుకట్టుకొని మిగిలుదళము. ఫిరం గులకును ముగిసెను. సెలగూర్చి. సీహార్డు పటాలమునకు చాలసమయము సంభవించిరి. చాలసేవకై రెండవ హైలాండు పటాలము, సర్ హిందూ బ్రిగేడుతో సంబంధమును కలుగజేసెను. పర్దగానుపేగు గారు మొదటి డివిజనునందలి భాగము సైనికుల సహాయము సమిత్తమై పంపెను. పోరునకు మిగిలిన సైనికులను, మూడవ బ్రిగేడు సర్ హిందూ బ్రిగేడువదలి చేసిన కందకములను మిగిలును, సమయము.

ఫెన్సుబర్డుచున్న యుద్ధమునకు

తుదకు ఒంటగంట మొదటి బ్రిగేడు గివెంచిన యొక్క పడమర భాగమును ముట్టడించిరి. మూడవ బ్రిగేడు ఈశాన్యభాగముగా ముట్టడి ప్రారంభించిరి జర్మనుల స్వాధీనమునకు కందకములలో 400 గజముల స్థలమును మొదటి బ్రిగేడు పట్టుకొనెను. అయినను గివెంచిన లోను, కొంత స్థలమును, వాచునకు బహుళ ప్రదేశమును చే జిక్కినది. మూడవబ్రిగేడు ఫెన్సుబర్డుచున్న పడమర వైపున ఒక అరమైలుదూరము సాగిపోయినది. చికటి పడుకప్పటికి ఒకటవ, రెండవ జేజుపటాలములు ఫెన్సుబర్డుకు ఈశాన్య భాగమునందున్న కందకములు ప్రవేశించినవి. డేగాడ్ ఫటాలము కోల్పోయిన కందకములను పట్టుకొనటకు మూడవపటాల ము ఆజ్ఞాపించబడినది. ఏనుగంటలలో కందకము లన్నియు పట్టుకొనబడినవి. ఇందు మొట్టమొదటి విశాలభాగము ధ్వంస మైనది.

సర్ దాగ్లాసు పేగుగారు.

డిసెంబరు 22వ తేదీన సర్ దాగ్లాసు పేగుగారు సర్ జేమ్సు విలుకాబ్బుగారి యుద్ధముండి యాయకాధి భాగమును గై కొనిరి. మూడవపటాలము కోల్పోయిన కందకములను స్వా ధీనముచేసిరి. ఆయింపటి రోజునుండియు శత్రువుల చురుకుదనము అణగిరి. లాహూరుడివిజను పటాలము చాల సహాయ మొనర్చిరి. వైస్రొన్నగర్ ఆంగ్ల సేనలు చిక్కులో నున్న సమయమున వీరిసహాయము వచ్చిరి.

దెగ్గాను, లాహూరీయద్ధము.

జనవరి నెల కందకములను పోరాటములోను, లాహూరీయద్ధము జరిగిన యుద్ధమును గూర్చి గెజెట్ లో విపులముగా వ్రాయ బడియెను. మా నైన్యము రెండవపట్టి కిరంపురైగ సిద్ధ పరుపబడియుండెను. దానిని కాపురము చేయుటకై రక్షక స్థానము నిర్మింపబడినది. శత్రువులు మా నైన్యమును పట్టుకొన సాము లాక్రమించుకొనటచే నివారణకై సేనాములను వెను కకు పోవలసినవారైరి. అయిన సాగ్రోస్ సైన్యము 24 పటాలములు బంతులయ్యెను. రెండవసమయ పటాలము ముందున్న బంతులను సైన్యముకు మిగిలు కంటిబడినది. శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చి సైన్యము నిచ్చెనంతో వారికి స్థానము నాక్రమించుకొనటకు ప్రయత్నము కలపడిరి గాని యొడింపడి చాల కష్టమే పోయిరి. మా సైన్య మున సప్రమధికముగ లేదగాని మా వానభాగము 20 జర్మను సైనికులు మాత్రమే ముడియొడిరి. ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన కాయంచిన సమాపమున వార్తల పటాలముచే 5 రక్షక స్థానము లాక్రమింప బడినవి. రాత్రి 2-3 గంటలకు రెండవసమయ స్త్రీయ్య పటాల మున కొందరు కందకములలోనుండి వెనుకకు తరుముచిరి. లాచివర్డు మొదటిసారి మొదటిసారి కలపడు ప్రయత్నములె ఫలమైనది. మరుగాడు దయమున కోల్పోయిన ప్రదేశ కును 10 గంటల ముల వరకును ఫిరంగుల

యధము తీవ్రముగ జరిగినది. పిమ్మట రెండవ కోట్ల స్త్రీ
ముగ్గులను వారు 50 మందియు, అయిదవ గార్డుల
80 మందియును రెండవ రెడ్ల నెంటు యన్ యల్ గ్రాహము
గారివలన నడుగుబడి తలపడిరి. కోయలు ఇంజనీర్లు ఇంక బస్తా
లను తీగలను పట్టుకొని వీరికి బాపట్టెలు పెట్టిరి. ఈఫలముల
యందు బయటనుగ స్వాధీనము చేసికొనబడుటయేగాక
మరియొక జర్మను కందకమును రెండు మరఫిరంగులును పట్టు
కొనబడిన. వీరి మంది జర్మనులగుడ చేజిక్కిరి. ప్రథమ
పై వ్యూహమును వివిజమునుగూర్చి జనరలు హాకింగు కావను
ప్రభువుగార్లను చూచుచున్నవ్యవస్థలను రెండవకోట్ల స్త్రీలును
అయిదవ గార్డు చూచుచున్నవారిని కోనియోడెను.

విమానదళమును ముచ్చుకొనటం
విమానదళమును గూడ ప్రాచిన్ విమానాభివృద్ధిచేసి
వాతావరణమును ప్రతిబాధముగ నున్న నుచుండే విమానసంఖ్య
రము18దినియు మూలము జరుగజేయుచుండెను. అనుదామును
కీత్రువైస్య స్వేచ్ఛనుకొరకు విమానము జువ్వరి పీఠిసంచలం
చుచుండుటయే గాక విమానయుద్ధము లనేకములు జరిగివి
విమానదండయాత్రలుగూడ ననేకముగ జరుపబడినవి. కీత్రు
విమానదళములపై మన విమానదళముల ప్రాతస్త్ర్యము నీచిపడి
నది. తత్కారణమున మన విమానములు వారి విమానములపై
తెన్నంటి పుట్టెల్ల వారి విమానములు శిథిలముగ పలక నును
లాండుచుండెను. వీరి జర్మను విమానములు నేలకొట్టుబడినవి.
ఇంక నెన్నిటికో నష్టము కలిగింపబడియుండును. తెలంగాణ
యల్లను యోమెన్లవైరికులను చేయగలరని తలపడిరి. దాని
కన్న నధికముగ నే పనిచేసియున్నారు. వైనికోవ్యగులును
వైనికులను ఆనుభాభ్యాసకులను మరి యితరవైస్య ప్రభు
యధ నిపులులను కొనర్చుట చాల ననుకూలముగ నున్నదిని
ప్రాచిన్ గాని వ్రాసిరి. మొదట నీయుద్ధాభ్యాసన పాతకాల
నేర్పరచినపుడు వారు నెలకు 75 గురు వైనికోవ్యగుల
యధాభ్యాసమును చేయుచుండిరి. ఇప్పుడు నెలకు 100 మందిని
సుశీతుల సంపాదించుచున్నారు.

బర్మా

బర్మా వర్తకము.
184 లక్షలు తగ్గినది.
రంగూను ఫిబ్రవరి 17:- బర్మాలో బహుళ భార్య
494 లక్షల రూపాయల విలువగల వర్తకమును సమద్రము
ద్వారాచేసినది. ఈయందు బహుళలో 250 లక్షలవర్తకము
మాత్రమే జరిగినది. అనగా 184 లక్షల రూపాయల వర్తకము
తగ్గినట్లు అగపడుచున్నది.

అగ్నిపరదము
బాంబాయి ఫిబ్రవరి 17:- పన్ను మునిసిపాలిటీ గుట్టపు
కాలలో నివృత్తులై వ్యాపించినది. మొత్తము 20 గుడిపాలు
కాలిపోయినవి. 6 గల్లముల పిల్ల ఒకటే కాలి చనిపోయినది.
ఏ కారణమువలన నివృత్తులయిపోయినదో ఎంతవఱకు కలిగి
నదో యింకను తెలియలేదు.

బర్మా కలవరము.
రంగూను ఫిబ్రవరి 18:- బర్మాలో యిటీవల కాచిన
లనువారు దొరతనమునై తిరుగబాటుచేసెరి. దొరతనమువారు
ఆగలభాను అణగొట్టినారు. తిరిగి గండగోళము జరుగున
ట్లు కోచును. ఆగలభాపుట్టించుటకు సాహాయ్యముచేసిన
వారిని కొంతమందిని ఆరెట్టుకోసినారు. మిల్-కనాడ్ ఉత్తర
మనసున్న ప్రదేశములో కాంతముగ ఉన్నది. ఇదివరకు మిల్
కినాకు పంపిన మిలిటరీపోలీసును తీసివేసినారు.
కాచిన నాయకు లందరను వచ్చి తమకు క్రిటిమప్రభుత్వము
నడ భక్తి కలదని చెప్పిరి.

బర్మా భృత్తు
రంగూను ఫిబ్రవరి 18:- బర్మా భృత్తుల విక్రీడెటుకు
మార్చుచుండి అగ్నిభర్తములు పుట్టినది నెలకు 600 రూపాయల
తీతిముచొప్పున పరిశోధించుటకు ఆంగీకరించెను.

ప్రాస్తవ్య.
పరాసు ప్రకటనము.
లండన్ డిసెంబరు 17:- దీని మనకులముగనున్నది.
మేము కొన్ని కంపములను పట్టుకొంటిమి. 300 సార్లు జుమ్మ
లను తరిమితిమి వారిలో నొకవారి భోగ్యవలీనను పట్టుకునున
తీవ్రముగ జరుపబడినది పొరుగులో నధికారులు ప్రకటించిరి.

లండన్ ఫిబ్రవరి 18:- స్ట్రోమింగ్ నిన్ను కృత్రి (ప్రక
టింపబడినది:- సముద్రమునకును ఓయిసుకును మధ్య చేరిన
జర్మను సేనను ముగిసెంగులు చెల్లాచెదురుచేసినవి. ఆర్రాసును
ఉత్తరమున మనసేన రెండుకందకములు మరుసలను పట్టుకొని
నది. తెలుపిద పడిన జర్మను సేనను ముగిసెంగులొట్టినది. అనేక
మందిని త్రైటింగు పట్టుకొనినది. జర్మనులకు చాల నష్టముకలి
గినది. అనేకమంది జర్మనులను చనిపోయిరి
16 వ తారీఖున రీమున్ గాంతముల లోనుకంద మనసేన సంపా
దించిన సానములను పట్టుకొనినది. ఇంకా పై
యినలో పెర్లునుకు ఈకార్యకర్తలనును కీత్రువులసాన
ములను పట్టుకొనినది మేనినిలన మా అనెకు ముత్తరమున
మిదపడిన జర్మను సేనను ముగిసెంగులొట్టినది. ఆగ్లోసిలో బాయిన్
డేలా ప్రాచీనద్ద మనసేన ముందుకు వెళ్లినది. పట్టుకొనిన
సానములను జర్మనువాడు మిదపడినను, వివేరముగ ఫిరంగులు
కాల్చిని తెక్కినెయక వారిని వెనుకకు కొట్టి పట్టుకొనినది
ఫోబు డి బ్యారెసుమిద జర్మనులు పని తీవ్రముగ ముట్టడించి
నప్పుడు వెనుకకు కొట్టివేయబడిరి. ఆగ్లోను మ్యూసులకు మధ్య
అనేక స్థలములలో నేడు ముందుకుపోతిమి. ఆల్బేనులో
నెండిల్లీ బొలమెన్ డి ముగదలనున్న యున్నత ప్రదేశమును
మేము పట్టుకొంటిమి. బ్రెకు గానాన ఫ్రీచర్లమిద మన విమా
నములు బాంబులను వేసినవి.

మరణపుణ్యము
లండన్ ఫిబ్రవరి 17:- బైలియో వండితులగు నైను
గారు చనిపోయిరి.

వర్గము లిట్టునాచు ప్రీసమోజము.
ఈనెల 6-వ తేదీన జరిగిన తృతీయార్థి కోత్సన సమయమున
నీక్రిందపద్యములు చదువబడినవి:-

ఉ. కీరమణి మహావీర, నేనిత నవ్యమహావీరము వా
కా రమణీయపుడు, ఘనాఘనసర్వే సీలకాయంతా
కీరమురాను సర్పిరుని శ్రీలవెలిం నెడుంగాత కామిరి
వారమునిల్పినట్టి నభ, వారక నీపురరాజమందునక. 1

నీ. సంసారమున నెద్దసంద్రంబు బాటంగ
శ్రీవిద్యయే గొప్పనాన నూనె,
అజ్ఞానలిమిరంబు నణచి తేజమొసంగ
శ్రీవిద్యయే మార్గసేవ నూనె,
దేశంబునెడ కీ తిగముగా నెలకొల్పి
శ్రీవిద్యయే మంత్రసేవ నూనె,
దుర్గజారణ్యాలిం దూరింపఁగాఁ జేయ
శ్రీవిద్య దావాన్నిత్యము నూనె,

తే.గీ. సకల ముఖముల నీయగాఁజూడ కల్ప
వృక్షమానూజ శ్రీవిద్య వెలయులా!
కాన నదూనిలెంపఁగాఁ గడఁగరమ్మ
సుగుణవతులార! యో యాంధ్రసుదతులార! 2

నీ. ఆంధ్రగిర్వాణ భాషాభ్యాస మొనరించి
గృంధముల శాసిన కాంతకథయు,
చంద్రచందూడ పండితప్రవరతో
వాదంబొనర్చిన వనితకథయు,
నయయానకూలంబుగ మహాకవిత్వంబు
నెప్పిమెప్పించిన చెలియకథయు,
పుత్రికాకావ్యంబు ప్రభాభరణిత
నడపుచున్నట్టి పడఁటికథయు,
తే.గీ. విమలఁ గనమగ్న శివదా వెలయులా!
తలఁచ శ్రీవిద్య నెన్నంగఁదరమె, భవే
కాన నదూనిలెంపఁగాఁ గడఁగరమ్మ
సుగుణవతులార! యో యాంధ్రసుదతులార! 3

చ. వెలయుల జ్ఞానసంపద వృద్ధియొనర్చుక సేవమాజనుక
లలితలకొల్పి కాంతలంగర మొగ్గచెక్కినెట్టి వారికై
దలంబులు వ్యాసనాథుని బంధురకై రిగిగాంచె నెవ్వరా
వెలయులకొల్పి కాంతలంగరవైవ ముండినసర్వసౌఖ్యముక
చ. ఒకరుపు యుండి మరయొక్కరు కార్యధరలుబూని మా
నకయెనమాజనుక తెనుయకప్పుకల త్రువ్యహించునా
రికింగమబాంబక, ముయు శ్రీతిసెలంగఁగఁకప్పుకేడికి
ఇకచరణాబ్జంబుచదువ, మేడఁడిరాయవొసంగఁగావు
గీ. అన్యతాతీత శ్రీయమ్య సాంధ్యసకుల [త్రకం
యెడలఁ గలిగిన కథలచే నీవభాధి
కావమాన బూనిట్టి యాకలికి మిగ్గు
వెల్లి వొరసాని కకుసుఖ మెల్లవిధుల.

భూస్వాముల సంఘము.

ఈసంఘమువా రాజావించడగునని కొన్నివిషయము
లను వివరించుచు నొక లేఖను రామనాథరాజుగారి సంఘము
కార్యదర్శిగారికి పంపిరి. మందు జరుగబోవు సభలో నేర్ప
రుపబడెను ప్రత్యేకసంఘమువారి పరిష్కారముకొర కవి సమ
ర్థింపబడదనినని ఆయన మానించిరి.

1. ఈసంఘములో చాలమంది జమీందారులను భూ
స్వాములను సభ్యులనుగా చేర్వకలయును.
2. ప్రతిజిల్లాకాని, కిచ్చి కొన్ని జిల్లాలకు కలిపి యొ
క్కటివంతుకాని, భాషాసంఘము లేర్పరుపబడకలెను. ఒక
విభమును నెన్నికలవద్దతి ఏర్పరుపబడకలెను.
3. సంవత్సరమునకు కనీసము రెండుసార్లు వైసను సభలు
జరుగవలెను.
4. వారువారు చెల్లించు కేసు ముగియబట్టి భూస్వామికి
దమ్మిడివంతును చందానిచ్చింపువద్దతి స్పష్టపరచుముగ లేదు.
చెల్లించవలసినవంతులకు గజపాల్వెనుంఖ్యలు నిర్మాణముగల
యును, చందాలో నూనాబెట్టెలు తగ్గుగుపబడుచున్నవి.
- (1) మొదటిసారి సభ్యుల లాక్కుకొర 500 రూ
పాయలు చెల్లించవలెను.
- (2) రెండవసారి సభ్యుల లాక్కుకొర 250 రూపా
యలు చెల్లించవలెను.
- (3) మూడవసారి సభ్యుల లాక్కుకొర 100 రూపా
యలు చెల్లించవలెను.
5. సంఘ కార్యములు విభజించబడి ప్రభువులకు సభ్యుల
కొక్కొక భాష యొసంగబడవలయును.
6. అధికార సభ్యుల నెన్నికనుటలో మహాసభవారు
కాననిర్మాణ సభలోపాటు కి సంవత్సరముల పాకనారి
అన్యతాసభాభ్యాసని తక్కువగల వారి నెన్నికనమంద
వలెను.
7. భూస్వాముల సంఘమునకు సంబంధించిన విషయము
లను ముఖ్యముగ గమనించుటయే కాక జేతపాస్త్రస్త్రీధర్మాను
సారముక వర్తించు నితర విషయములను గూడ సంఘమువారు
గమనించుచుండవలెను.

పండిరపుర అనాధకరణాలయము - ఫాపిరి

పండిరపురమొగలు 702 మంది పురవ శిశువులను 605 మంది
శ్రీశిశువులను రహస్యప్రసవాలయమున పోషింపబడిరి; 1885
మంది బాలుకును 920 మంది బాలికలును అనాధకరణాలయ
యన చేర్చుకొనబడిరి. అదిగాక, 633 మంది దురదృష్టవశు
లగు విధవ శ్రీ ప్రసవాలయము ప్రాప్తించిరి. వీరి కుక్క
జంతువులనుచేత, కనితయెక్కడ కావలసియున్నది బాలిక
లను చాచరను వేటువేటుగానుచుండుటకు 1914 లో ప్రతి
ప్రత్యేకగృహములో కాకులయము అని బొంబాయిప్రభువా
సమాజమువారు చరదాలనిమిత్తమునవి చేపట్టినచున్నారు

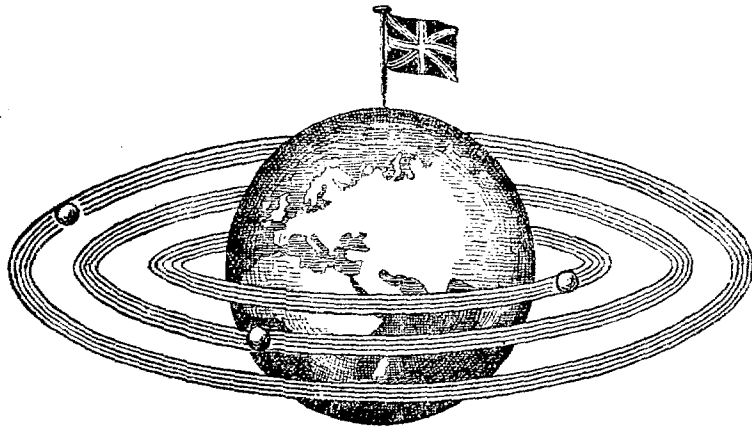
శ్రీశిశు సేవకాలలను ధనసహాయము.

ఆదోని డిస్పెన్సరీ సాధనసానుగ్రుల నిమిత్తము రు 980 లను,
కాకినాడ యానుపత్రకట్టడముల నిమిత్తము రు 7,000 లను,
కాల్వెట్ ఆడుపత్రకట్టడము నిమిత్తము రు 700 లను,
నన్నాగుపేట యానుపత్రకట్టడము నిమిత్తము రు 3,500 లను,
విశాఖపట్టణ మాయపత్రకట్టడము నిమిత్తము 3,080 లను,
మదనపల్లి లోకల్ ఫండు లానుపత్రకట్టడము మంచములు
పట్టు ప్రసవశాఖను కట్టగనిమిత్తము రు 3,550 లను, కరూరు
డిస్పెన్సరీకి నివేశనములను నిమిత్తము రు 540 లను, బరహం
పురము డిస్పెన్సరీలో లేడి యపాతికరికి వసతిగృహము కట్టు
నిమిత్తము రు 3,150 లను, నెల్లూరానుపత్రకట్టడము లేడిడాక్టరుకు
వసతిగృహము కట్టగనిమిత్తము రు 3,910 లను, మదనపల్లి
మిశ్రవానుపత్ర కట్టడము నిమిత్తము రు 1,726 లను,
తండియా శిశుమిశ్రవానుపత్ర వాకరులవసతి గృహములనిమిత్త
మును 3,000 లను, తిరుపతి క్రి.టి. ఫం. సాయానుపత్రకట్టడము
గృహిణి సభివృద్ధి కళాను నిమిత్తము రు 3,460 లను నిచ్చుట
కంగీకరింపబడినది.

వేలము-గుగ్గిలముకలవ-వేలము

బి. బారు ఆకంపెనీవారు 1915 సం. ఫిబ్రవరి
నెల 28 తేది 500 పైగా 10"X11"X5" కొలగల
కోసిన దూలములను(బి. ఎన్. ఆర్.) సాలూరులో
సాయంత్రము కి గంటలకు వేలముచేతురు. బోగ
ట్రాలు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనహారసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలభైరవునివలె విగబడియుండు ఆతిథ్యంకర యుద్ధనాయకులనున్నూ, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్నూ, చక్రవర్తులనున్నూ, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడ సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

లోకనుకాల్పుకొనిన మర్కటమువలె లక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎమ్డను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతిములను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిడ్డీయను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మనీ అస్ట్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాయకులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

మరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌనికట్టల జాట్టి నలగక భద్రముగా జేరునట్లు పంపెదము. నేటికే వ్రాయండి!

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతచూర్ణము

పంటినోప్పులకు మంచిపొడుము. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులోతిడిసి జెట్టిన నొప్పిని వెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

అకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజికితైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూటలురాచినతప్పకపనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అజకాళ్ళు, అజచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలిసిరు కాదుటయు, జిలపుట్టుటయు సంగభవించును.

ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళుమాని జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలకు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.

వెల డబ్బీ 1-4 రు. 0-6-0. వి. పి. శేరు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. నెండుకలు నునుపుజేరును. కురులుపెరుగును.

ఈ తైలముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనసూచ్య చర్మము లావుబారి మొలలుపర్చి యమిత బాధగలుగును.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతినుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండవగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

భాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి

ఈభస్మమును నీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము సలుపెక్కదు. మంటయుండదు.

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0. వి. పి. తో 0-12-0.

నామర తైలము

తొమర, తీట, ఏనుగుగజ్జి, దురద, రసి కాదుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విషపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యౌషధము

సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపోసిన బాధతగ్గును. పంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొడుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును.

ఇవి రక్తగుడ్డికి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు 1-0-0. వి. పి. సహ 1-4-0

విధములఅన్ని వ్రణములకును, కొడుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును.

ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనముడిపో ౧౦౯, వేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక ౬, తంబుశెట్టిపేధి, మదరాసు.

లక్ష్మీకర్ తామరల మూత్రము.

యింగుకమ్మూరి, పచ్చకర్మూరము, మంతుపుత్తూరు, బంగారు వెండిరేవులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడిన గనుక మిక్కిలి నూనె, పరిమేళము, మనోహరముగలిగి యున్నది. యిది తాంబూలములలోగాని, విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని అశ్మము, వాయువు, జలుబు, అగ్నిమాంద్యము, కీలము, దగ్గు, కీలేధులు, జ్వరము, జలకోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రానివ్వక, నిర్మూలించి మంచిబలమును ఉపాదించి, ధాతుప్రస్థిని కలిగించుటలో అద్భుత చాచకక్రమములను చూపించు చున్నది. స్వజన్మపయోగము కొరకు వెల మిగుల తక్కువగా నిర్ణయించబడినది. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖర్మూర ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుటికలు:—యిది సమస్త వైద్యములు, పులిరేవులు, అశ్మము, మలబద్ధము, నిర్మిద్యేమము, కడుపుబ్బరము, నోస్టి, పమనము, నోటినిరూతులు, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని హరించి మంచిఆకలిని జీర్ణశక్తిని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. అండుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
పాండురు-గుంటూరుజిల్లా

జీర్ణరసాయనము.

25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0

అజీర్ణము వలన భుజించినవస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మారనందున ఇదిమిగిలినరోగములకు కారణమగును. దీనివలన శరీరకోశములందు

రసస్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్మల మేర్పడి ఆయువు పీడించును. చులబద్ధము మానును.

అమృతాంజనము డిపో, తంబుసెట్టిపేడి, మద్రాసు.

పోస్టేజి నహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయేగాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను లిందుచెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

చాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.

తెద్యకాశ్రీ అడిశోంక గోవిందజి, ఆతంక నిగ్రహ కౌషధాలయము, 22, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

మాతన కోమలసంహార.

బే గం సా హి పో వ్.

ఈమాతన కోమల సుందరి ఒకతారి ఉపయోగించుట ఆమె జీవనమందలి యే శోగయనముందు కోమలము చెమపుతక భుక్తము కాదు యెటువంటి మచ్చు ఆలకయును వాధతేక మును నిరర్థింపును. చర్మముయొక్క స్వభావమున గలగును కాంతిని శోభిల్లక చేయు (పోవ్) ఆమె ఒకరే.

ఇది విశ్వము వెట్టి 1 కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్మూర అణాము 8 వెట్టిలు రు. 2-10-0. తపాలాకర్మ 6-8-0 నిభయువారు. ఆర్. వి. వండిట్ అండు కంపెనీ

నెం 6 బంకరపేడి మద్రాసు

చక్కని నువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోడిట్ బహారు (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్గత్యుల వుద్దేశంపడిన ఆత్మరుపయోగింపవలయును. మనోహరమైనది, నువాసనగలది, చాలకాలమువాసన ముందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని జొట్టున వేసికొనినయెడల నువాసనలతోగూడిన పూలతోటలోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మయొక్క నువాసన ననుభవించుటకయి ఆటోడిట్ బహారు ఇవ్వమని మీదగ్గిరనున్న జాపుకీపరు నడువవలయును. వారితావున తేదీని మాత్రవ్రాయుదు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతియుడ్డి 0-12-0, క్షీణమృత్యుల పెద్దవయిబుబుడ్డి 0-2-0. ఈయత్నలో ఊరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ లాచుచుండు కాత్తులు డబ్బా 1-8-10-0. వి. పి. ఖర్మూరవాచే భరించవలయును. హాలు ఏకెంటు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రాగ్ కంపెనీ కంపెనీ, 155, బామా నగరము, బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటు:— కేహత పునఃకర్త నూత్ని. ఇం. 29, వైశాఖబాగుకోడ్డు పునఃకర్త సమాజం, మదరాసు.

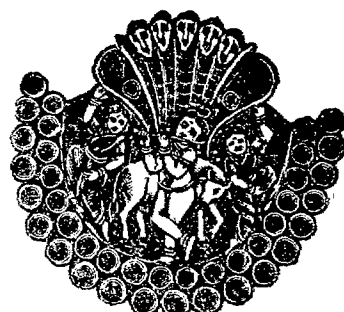
తేలు మందు

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన ఆపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. విషము నెత్తురులో తేలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగును సారంబించును. కుట్టినచోటును మొద్దగునట్లుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నిలరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

22-వ నెల గల (నవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము)

నెజ్జల నాగర

1 1/2 నవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతీమునివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకొండ పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరక ఇండియా జావలె మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ, 487, టంకసాలపేడి, సామకాదుకేట, మదరాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madr.

త్వరపడు !

కొద్ది పశులే గలవు !

మంచిసమయము!

బరొపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈయుద్ధచరిత్రము అందరికీ వెలియునట్టి సులభమైనది లేటెయిగుర వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటనలచే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తుయొద్దమని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. నిజముగా “బరొపాఖండమున” జర్మని మొదలగువారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈయుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా నెరుంగుటకు జర్మని యుద్ధప్రతి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. బరొపాఖండము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెరుంగగోరువారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యావత్కారణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంకెరు నిర్మాణము. గతశతాబ్దమున బరొపాఖండగిరిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకపత్యమునందలింత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాణుటాలు. జర్మనియేకాధిపత్యములో ఏకాధిపత్యములు, అధికారవిజృంభణము, గాఢమదమ. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. వాల్కెన్ ట్రీపు యుద్ధముల ఫలితములు. బరొపా ఖండ్యముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యురరాజు చంపబడిన వెనుక సావ్యశాసన యుద్ధప్రయత్నములు. వార్షభములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరములు గలవు.

బరొపా యుద్ధము వివరింపుటగా వివరణసహితముగా నెవరును నిదివరకువ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి విషయముల స్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలలో చిత్రపటములును, 6 ఘోషకోశములును, 130 పుటల విషయములున్నవి. ఈపుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తమిళభాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థపేపరున ముద్రించిన చక్కని ప్రతిపటములవు మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.